

e-Paper-0025

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ 🔉 ရက်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချပ်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် နှစ် (၁၀၀)ပြည့် ရာပြည့်ခန်းမဖွင့်ပွဲနှင့် ရာပြည့်သဘင် အခမ်းအနားတွင် ဂုဏ်ပြုအမှာစကားပြောကြားစဉ်။

뎪 리내 <u> Ecenyarialized:ewyca5wcźgccenyoż</u> ຍຸ້ມົອມມີມູ: ເມື່ອຍີ່ອີອອກຊີບູ້ເຊັ່ອກທີ່ອີອ

နေပြည်တော်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် နှစ်(၁၀၀)ပြည့် ရာပြည့်ခန်းမဖွင့်ပွဲနှင့် ရာပြည့်သဘင်အခမ်းအနား အား ဒီဇင်ဘာ ၂၂ရက် နေ့နံနက်ပိုင်းတွင် အဆိုပါတက္ကသိုလ်၌ ကျင်းပပြုလုပ်ရာ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် တက်ရောက်ချီးမြှင့်ပြီး အမှာစကား ပြောကြားသည်။ စိုက်

စက်ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ်ပေးပြီး ကမ္ပည်းမော်ကွန်းအား အမွှေးနံ့သာရည်များ ပက်ဖျန်းပေးသည်။ ထို့နောက် တက်ရောက်လာကြသူများက ကမ္ပည်း မော်ကွန်း အား အမွှေးနံ့သာရည်များ ဆွက်လက်ပက်ဖျန်း ပေးကြသည်။

ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အခမ်းအနား တွက်ရောက်လာကြသူများသည် ရာပြည့် ဝနကြားချုပ်နှင့် အခော်အနေသ ဘက်စုံသုံးခန်းမအတွင်း လှည့်လည်ကြည့်ရှု ကြသည်။ ၎င်းနောက် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်

နှင့် အခမ်းအနား တက်ရောက်လာကြသူများသည် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေး အနိုင်ငံရေးနိုင်ငံ အနိုင်ငံရေးချိုးချိုးသည့် အခမ်းအနားကျင်းပမည့် ဘွဲ့နှင်း သဘင်ခန်းမ သို့သွား ရောက်ကြ ရာ လမ်းဘေးဝဲယာတစ် လျှောက်တွင် ကျောင်းသွား၊ ကျောင်းသူများနှင့် တိုင်းရင်းသားမောင်မယ်များက ကြိုဆို နုတ်ဆက်ကြသည်။

ျပင်းနောက် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် နှစ် (၁၀၀) ပြည့် ရာပြည့် သဘင် အခမ်းအနားကိုကျင်းပပြုလုပ်ရာ ဦးစွာ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အခမ်းအနားတက်ရောက်လာကြ သူများသည် တက္ကသိုလ်နှစ် (၁၀၀) ပြည့် သမိုင်းမှတ်တမ်းရုပ်သံဖိုင်အား ကြည့်ရှုကြသည်။ စာ-၂သို့

៹៰ីភាពលើកនាះហុំះ យោពលីយីភាំ១ខ្មុំខ្មុស្តី ពីប្រើចុំស្វី ខ្មុហុំរដូលលោកខ្មុរទាំងស្រី ចោះ ជាអន្តខណៈប្រជាជាប្រី ភា

အခမ်းအနားသို့ ကောင်စီတွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်ခူုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး၊ ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရုံးမှ အဆင့်မြင့်တပ်မတော်အရာရှိကြီးများ၊ နေပြည်တော်တိုင်းစစ်ဌာန ချုပ် တိုင်းမှူး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ ဖိတ်ကြားထား သည့် ဧည့်သည်တော်များ၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ အငြိမ်းစား ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်မှုား၊ ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်နှင့် ပါမောက္ခများ၊ ကထိကများ၊ ဆရာ၊ ဆရာများ၊ ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများနှင့် တာဝန်ရှိသူများတက်ရောက်ကြ သည်။

ည်။" ဦးစွာ ကောင်စီတွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရဲဝင်းဦး၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဦးမင်းနောင်၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာညွှန့်ဖေတို့က ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်နှစ် (၁၀၀)ပြည့် ရာပြည့်သဘင်ကို ဖဲကြိုးဖြတ် ဖွင့် လှစ်ပေးသည်။

ယင်းနောက် နိုင်ငံတော် စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်က ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှစ်(၁၀၀)ပြည့်အထိမ်းအမှတ်ရာ ပြည့်ခန်းမ ကမ္ပည်းမော်ကွန်း ကျောက်စာနှင့် ရာပြည့်ခန်းမဆိုင်းဘုတ်ကို

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

ၟၜႜၜ႞ၮႝႍႜၟၣႜၜၟ႙ၟဎၲႜၛားမၟႜၛႍႜႜႜႜ

မျက်နှာဖုံးမှ-

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ် အမှာစကားပြောကြားရာတွင် မိမိတို့ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းသည် တိုင်းရင်းသားပြည်သူ အများစု၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းပြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော် ၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍများနှင့်လည်း တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေပြီး နိုင်ငံ့ စီးပွားရေး၏ အသက်သွေးကြောလည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရှေးမြန်မာဘုရင်များ လက်ထက်ကတည်းက ပြည်သူလူထု၏ လူမှုဘဝအခြေအနေ တိုးတက် ကောင်းမွန်ရေးနှင့် စားရေရိက္ခာဖူလုံရုံမက ဝိုလျှံရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးကို အလေးထားလုပ်ဆောင်ပေးခဲ့သည့် အစဉ်အလာရှိခဲ့ကြောင်း၊ ခေတ်အဆက် ဆက်က အစိုးရအဆက်ဆက်ကလည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက် ဖွံ့ဖြိုးဖို့ မူဝါဒများချမှတ်ပြီး ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်ကိုလည်း အားလုံး အသိပင်ဖြစ်ကြောင်း။

မိမိတို့နိုင်ငံသည် ဒေသအလိုက် သီးနှံမျိုးစုံဖြစ်ထွန်းရှင်သန်စေနိုင် မည့် မတူညီသည့်ရာသီဥတု၊ မြေအမျိုးအစား၊ သဘာဝဂေဟစနစ်၊ စိုက်ပျိုး ရေး အရင်းအမြစ်စသည့် စိုက်ပျိုးရေးကို အထောက်အကူပြုသည့်အခြေခံ ကောင်းများ ပြည့်စုံကြွယ်ဝသည့် နိုင်ငံဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံက ဒေသအနှံ့တွင်ပျံ့နှံ့နေထိုင်နေကြခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးရေး အတွက် အဓိကလိုအပ်သည့် လူသားစွမ်းအင်အရင်းအမြစ်များ ခိုင်မာ တောင့်တင်းနှေပြီး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အားသာချက်ကို ဖြစ်စေကြောင်း။

တောင့်တင်းနေပြီး စုံကပျိုးရေးအတွက် အားသာချက်ကို ဖြစ်စေကြောင်း။ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၏ သမိုင်းမှတ်တမ်းကိုလေ့လာကြည့်သည့် အခါ၌ ကိုလိုနီလက်အောက် ကျရောက်ခဲ့ပြီး ဆယ်စုနှစ်ကာလများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေခံမြေခံကောင်းကို အသုံးချနိုင်ရန် အိန္ဒိယနိုင်ငံကို စိုက်ပျိုး ရေး အတတ်ပညာသင်များ စေလွှတ်ခဲ့ကြသည်ကိုတွေ့ရ ကြောင်း၊ ယင်းကာ လတွင် ပညာသင်စေလွှတ်ခဲ့သူ ၄၀ ဦးအနက် ၁၉ ဦးသည် မိမိတို့နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြပြီး ၂၁ ဦးမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသည်ဟု သိရပါကြောင်း။

မိမိတို့နိုင်ငံ၏သီးနှံများကို နိုင်ငံတကာဈေးကွက်ဝင်စေရန် မိမိ တို့၏မိ ရိုး ဖ လာသီး နှံ စို က် ပျိုးထု တ် လု ပ် မှု စ န စ် သည် လို အ ပ် ချ က် များ၊ အားနည်းချက်များရှိနေသည်ကို လေ့လာသိရှိလာခဲ့ကြကြောင်း၊ အကျိုးအမြတ် ရှိပြီး ခိုင်မာသေချာသည့် သီးနှံထုတ်လုပ်မှုဖြစ်လာနိုင်ရန် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာ သည့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်များနှင့်အညီ လိုက်ပါတွေးခေါ် ဆောင်ရွက်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ပြည်တွင်းစိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ ရှိမှဖြစ်မည် ဆိုသည်ကို သတိပြုမိလာခဲ့ကြကြောင်း။

ထို့ကြောင့် လိုအပ်သည့်စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များကို မွေးထုတ်ပေး နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ်နှင့် သုတေသနဗိမာန်ကို ၁၉၂၄ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ လ ၂၂ ရက်တွင်မန္တလေးမြို့၌ စတင်တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်ဟုသိရ ကြောင်း၊ ယင်းကာလကတည်းက စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များအနေဖြင့် နိုင်ငံ၏ ရေခံမြေခံကောင်းကိုအသုံးချပြီး လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံသည့်နိုင်ငံ အဖြစ်ရပ်တည်နိုင်ရန် ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပြီး ကြိုးပမ်းခဲ့ကြသည်ကို လေးစား ဂုဏ်ယူအသိအမှတ်ပြုပါကြောင်း၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁ ရက် တွင် စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ်ကို စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်အဖြစ် တိုးမြှင့်ဖွင့်လှစ် ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉ဂ၃ ခုနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်ကို စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အခြေခံလိုအပ်ချက်များ ပြည့်စုံနေသည့် ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ ရေဆင်းဒေသသို့ ပြောင်းရွေ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ကြောင်း။

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်၏စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် ပညာရှင်ပေါင်းများစွာကို သင်ကြားမွေးထုတ်ဖြည့် ဆည်းပေးနေသောကြောင့် ဂုဏ်ယူဖွယ် တက္ကသိုလ်ကြီးဖြစ်ကြောင်းကို ပြော လိုကြောင်း၊ ယခုနှစ် ၂၀၂၄ ခုနှစ်သည်လည်း နိုင်ငံ၏စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ လူသားအရင်းအမြစ်များကို နိုင်ငံတကာနည်းတူ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေး အတွက် အဓိကကျသည့် စိုက်ပျိုးရေးပညာသင်ကြားမှုအစပြုခဲ့သည်မှာ နှစ်(၁၀၀) ပြည့်မြောက်သည့်နှစ်ဖြစ်သဖြင့် အင်မတန်ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ရ ပါကြောင်း။

စိုက်ပျိုးရေးကောလိပ် စတင်ဖွင့်လှစ်ချိန်၌ "၃ နှစ် စိုက်ပျိုးရေး ဒီပလိုမာ" အောင်လက်မှတ် ချီးမြှင့်သည့်အဆင့်မှ ဥပစာတန်းအောင်မြင် သူများ (၂) နှစ် တက်ရောက်နိုင်သည့် သိပ္ပံဘွဲ့ (စိုက်ပျိုးရေး) B.Sc (Agri)၊ သိပ္ပံဘွဲ့ (ပိုးမွေးမြူရေး) B.Sc (Sericulture) တို့ကို ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၄ ခုနှစ် စနစ်သစ်ပညာရေးကစပြီး စိုက်ပျိုးရေးပညာဘွဲ့ (Bachelor of Agriculture)၊ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံဘွဲ့ (Bachelor of Agricultural Science) တို့ ကို အပ်နင်းခဲ့ကြောင်း၊ လက်ရှိအချိန်၌မဟာဘွဲ့၊ ပါရဂူဘွဲ့များအပြင် တိုးတက်ပြောင်းလဲလာနေသည့် ခေတ်နှင့်အညီသင်ကြားပေးနိုင်ရေး သင်ရိုး ညွှန်းတမ်း၊ သင်နည်းစနစ်၊ သုတေသနများကို နိုင်ငံတကာရှိတက္ကသိုလ်များ အဆင့်နှင့်ကိုက်ညီအောင် ပြုပြင်မွမ်းမံ သင်ကြားပေးနေပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် နှီးနွယ်သော ပညာရပ်ဆိုင်ရာဘွဲ့များ တိုးချဲ့သင်ကြား ပေးနေသည့်အတွက်

Agribiz

အလွန်အားရဖွယ်အနေအထား ဖြစ်ကြောင်းကို အသိအမှတ်ပြု ပြောကြားလို ကြောင်း။

နှစ် (၁၀၀) ကာလအတွင်း တက္ကသိုလ်အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်က အားထားရမည့် အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များအဖြစ် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ဘွဲ့ရ (၁၃,၁၉၇) ဦး၊ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ရ(၆၇၃)ဦး၊ ပါရဂူဘွဲ့ရ (၈၅) ဦး၊ ဘွဲ့လွန် ဒီပလိုမာ လက်မှတ်ရ (၇၀) ဦးနှင့် မဟာဒဿနဘွဲ့ရ (၁၁) ဦးတို့ကို မွေးထုတ် နိုင်ခဲ့သည်ကိုတွေ့ရကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မွေးထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သောကြောင့် နိုင်ငံ့ အတွက် အကျိုးကျေးစူးများ ရရှိစေခဲ့ကြောင်း။

မိမိတို့အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်၏တာဝန်ကိုယူပြီးချိန်တွင် "တိုင်းပြည် သာယာဝပြောရေးနှင့် စားရေရိက္ခာဖူလုံရေးတို့အတွက် တိုင်းရင်းသားပြည် သူတစ်ရပ်လုံးနှင့် အကျံးဝင်သော စိုက်ပျိုးရေးနှင့်မွေးမြူရေးကို ခေတ်မိ နည်းစနစ်များဖြင့် တိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ပြီး အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍ များကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်တည်ဆောက်ရေး"နှင့် "ပြည်တွင်း စားသုံးဆီဖူလုံရေးအတွက် ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုကို အားပေးမြှင့်တင်ပြီး ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်အတိုင်း ထွက်ရှိအောင်ဆောင်ရွက်၍ နိုင်ငံအတွင်း ဖူလုံမှုမှသည် ပြည်ပသို့တင်ပို့နိုင်သည်အထိ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေး" ဟူ သည့် စီးပွားရေးဦးတည်ချက်များကို ထည့်သွင်းချမှတ်ပြီး နိုင်ငံတော်ကြီး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင်၊ နိုင်ငံအတွင်းစားရေရိက္ခာဖူလုံ ပိုလျှံအောင် ဘက် ပေါင်းစုံက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်နေကြောင်း။

နိုင်ငံတော်တွင်ရှိသည့် သီးနှံစိုက်ဧကစုစုပေါင်း ၃၃ သန်းမှ အရေးကြီးသီးနှံများကို ဦးစားပေးပြီး ပြည်တွင်းစားရေရိက္ခာ ဖူလုံမှုရှိစေရေး၊ ပြည်ပကို တိုးရဲ့တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေးနှင့် သွင်းကုန်အစားထိုး ပမာဏ တိုးတက်ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ပန်းတိုင်အထွက်နှုန်းပြည့်မီရေး ကြိုးစား လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း၊ ပန်းတိုင်ရည်မှန်းချက်သည် အကြိမ်ကြိမ် သုတေသန ပြုပြီးမှ ဖော်ထုတ်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဒေသအလိုက် ပန်းတိုင် ပြည့်မီရေး စနစ်တကျ သုံးသပ်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလားတူ သီးထပ်စွမ်းအားမြှင့်တင်နိုင်မှုသည်လည်းနိုင်ငံ၏ကုန်ထုတ်စွမ်းအား တိုးတက်ပြီး GDP ပမာဏတိုးတက်လာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့လုပ်ဆောင် ကြသည့်နေရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များ၏အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးကြီး သကဲ့သို့ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် အခြားဆက်စပ်ကဏ္ဍများ က ပညာရှင်များဖြင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်မှုသည်လည်း အရေးကြီးကြောင်း၊

ထိုသို့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေ အောင်မြင်စေရေး တက္ကသိုလ် စတင်တည်ထောင်စဉ်ကာလတွင် "သင်ကြား ရေးနှင့်သုတေသန"ဟူသည့် လုပ်ငန်းနယ်ပယ် ၂ ရပ်ကို ဦးစားပေးခဲ့ကြောင်း၊ ယခုအချိန်တွင် "သင်ကြားရေး၊ သုတေသနနှင့် နည်းပညာ ပြန့်ပွားရေး" ဟူ သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ကြီး ၃ ရပ်အဖြစ် တိုးမြှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ဖြင့် အများဆုံးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနေကြသည့် ကျေးလက်နေပြည် သူများ၏ အကျိုးစီးပွား ကို ထိထိရောက်ရောက် ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရေး ဦးစားပေးရ မည်ဖြစ်ကြောင်းကို ပြောကြားလိုကြောင်း။

ရပ်များကိုဆွေးနွေးကြပြီး ကော်မတီ ဝ င် များ က ပြ န် လ ည် သုံး သ ပ် ကြ သည်။ အစည်းအဝေးတွင် လျှောက် လွှာ ၃၀၀ ကို အကဲဖြတ်ခဲ့ပြီး၊ (၄၂) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးအထိ စာရင်းသွင်းမှု စုစုပေါင်း ၁၁,၉၉၆ ခု ကို ခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ တရား ဝင်သက်တမ်းကုန်ဆုံးရန် အတွက် တစ်ဦးချင်း၏ သဘောတူ ဆန္ဒအရ ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ ဆန္ဒအလျောက် ပယ် ဖျ က် ခြ င်း များ လ ည်း ရှိ ခဲ့ သော ကြောင့် မှတ်ပုံတင် ထားသူ ၇,၁၁၆ ဦးသာ ရှိသေးကြောင်းသိရှိရသည်။ အေးအေးခိုင်

https://www.gnlm.com.mm/ over-7000-fertilizerregistrations-activelyprocessed/

ကို အဓိကထား ဆွေးနွေးဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။

မြေဩဇ၁ဥပဒေ၊ နည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ဥပဒေများ၊ နှင့်အညီ မြေသြဇာများ အရည် အသွေးပြည့်မီစွာ ထုတ်လုပ်နိုင်စေ ရေးနှင့် တင်သွင်းခွင့်ပြုနိုင်စေရေးတို့ ကို အလေးထားဆောင်ရွက်သွားကြ ရ န် မြေသြ ဇာ ကော် မ တီ ဥ က္က ဋ္ဌ ဒုတိယဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။ စိုက်ပျိုးသူများအား စိုက်ပျိုးရာသီ အချိန်မီ ဓာတ်မြေဩဇာများ အဆင် ပြေချောမွေ့စွာ ရရှိစေရန်၊ မှန်ကန် သော ဈေးနှုန်း၊ ထိရောက်မှုရှိသော မြေသြဇာအရည်အသွေးကို သေချာ အကြံပြုချက်များကိုလည်း စေရန် ၎င်းက ကြိုဆိုခဲ့သည်။

ထို့နောက် ကော်မတီအတွင်းရေး မျူးက မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည် မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် မြေဩဇာ ကော်မတီ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဓာတ် မြေဩဇာမှတ်ပုံတင်ထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားမှုအား စိစစ်လျက်ရှိပြီး လက်ရှိတွင်မှတ်ပုံတင် ၇,၁၁၆စောင် ကို စိ စ စ် ဆောင် ရွက် ပေး လျက် ရှိ ပါသည်။

မြေဩဇာကော်မတီ၏ ၄၃ ကြိမ် မြောက် အစည်းအဝေးကို ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးဌာန အစည်း အဝေးခန်းမ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုး ရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝ န် ကြီး ဌာ န ဒု တိ ယ ဝ န် ကြီး ဒေါက်တာ တင်ထွဋ်၊ ကော်မတီဝင် များနှင့် ပညာရှင်များ တက်ရောက် ကြသည်။ ဆွေးနွေး ပွဲတွင် ဓာတ်မြေ ဩဇာ မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ တင်သွင်း ဖြန့်ဖြူးနွင့် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းတို့

တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ ထွန်းသက်ပိုင်

အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်များ

ကျော်သူနိုင် ကိုရင်အောင်မိုး ထက်ဝေအောင်(စစ်ကိုင်း)

ထုတ်ဝေသူ ဦးအောင်ဇံထွေး(မြ-၀၀၄၁၀)

လိပ်စာ ရုံးအမှတ်(၄၃) စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန နေပြည်တော် ဖုန်း ဝ၆၇ ၃၄၁၀၁၄၂

उन्हा इंग्रुन २० र्ग्णाग्यू

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

Aqribiz

၂ဝ၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

9 ບິລົຫຼະເວດະ

အကြိမ် အမျိုးသား အားကစား ပွဲတော်တွင် ပါဝင်ယှဉဲပြိုငံခဲ့ကြ သည့် ပြိုင်ပွဲအတွေ့အကြုံများနှင့် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြ အားသာချက် အားနည်းချက်များကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးများ နှင့် ဌာနဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများသည် ဝန်ကြီးဌာန အားကစားသမားများနှင့်အတူ ဂုဏ် ပြုလက်ဘက်ရည်အတူတကွ သုံး ဆောင် ခဲ့ကြသည်။

ပဉ္စမအကြိမ်အမျိုးသားအားကစား ပွဲတော်တွင် စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေး နှင့် ဆည် မြောင်း ၀ န် ကြီး ဌာ န ကိုယ်စားပြု အားကစားသမားများ က အားကစားနည်း ၆ မျိုးတွင် ပါဝင်

ပဥမအကြိမ်အမျိုးသွားအားကစားပွဲတော်တွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည့် ဝန်ကြီးဌာနအားကစားသမားများအား ဂုဏဲပြု

နေပြည်တော်၊ ဒီဇင်ဘာ၂၄ အကြိမ်အမျိုးသားအားကစားပွဲတော်တွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည့် ဝန်ကြီးဌာန အားကစားသမားများအား ဂုဏ်ပြုခြင်းအခမ်းအနားကို ဒီဇင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့ ညနေဝိုင်းက စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး စုဝေးဆောင်ခန်းမ၌ ကျင်းပပြုလုဝ်ရာ အခမ်းအနားသို့ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးမင်းနောင် နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ ၊ အားကစားမောင်မယ်များ၊ နည်းပြများ နှင့် အာအာအာအာဝင်စုတုန်ကြီး ဦးမင်းနောင် နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ ၊ ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများ ၊ အားကစားမောင်မယ်များ၊ နည်းပြများ ပဉ္စမ နှင့် အားကစားအသင်းတာဝန်ခံများ တက်ရောက် ကြသည်။

> ယှဉ်ပြိုင် ခဲ့ကြရာ ရွှေတံဆိပ် ၁ ခု ၊ ငွေတံဆိပ် ၂ ခု ၊ ကြေးတံဆိပ် ၃ ခု ရရှိခဲ့ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။ MOALI

အသင်းတာဝန်ခံများက လက်ခံရယူ ကြသည်။

၎င်းနောက် အားကစား အသင်း အလိုက် တာဝန်ခံများက ပဉ္စမ

သည်။ ဆက်လက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီးများ က အသင်းလိုက်အားကစားဆုများ ကို ချီးမြှင့်ပေးအပ် ကြရာ အားကစား

အခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြုအမှာစကားပြော ကြားပြီး တစ်ဦးချင်း အားကစား ထူး ချွန် ဆု များ ကို ချီးမြှ င့် ပေး အ ပ်

> သည်။ စပ်မျိုးထုတ်လုပ်မှုသည် ရေရှည် လုပ်ငန်းအတွက်အရေးကြီးကြောင်း၊ ယခင်က မျိုးစေ့များကို ပြည်ပဈေး ယခငက မျးစေ့များကို ပြညပဈေး ကွက်မှ တင်သွင်းခဲ့ရပြီး၊ ယခုအခါ ဆီအုန်းစပ်မျိုးများကို ပြည်တွင်း တွင် ထုတ်လုပ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့ ကြောင့် ဆီအုန်းစပ်မျိုးထုတ်လုပ်မှု န ည်း ပညာ သည် အ ဓိ က အ ခ န်း ကဏ္ဍမှ ပါဝင်နေကြောင်း" ခရိုင် ဦးစီးမှူးက ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့ ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဥမ္မာထွန်း

https://www.gnlm.com.mm/ oil-palm-cultivation-exceeds-395000-acres-in-oct-intaninthayi/

လယ်ယာထွက်ကုန်

ဈေးနှုန်းသတင်းများကို

www.agribiznews.com.mm

တွင်

ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှု အောက်တိုဘာအထိ ဧက ၃၉၅,၀၀၀ ကျော်ရှိ

ခြင်းနှင့် စပ်မျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းသင် တန်းကို ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်နေ့က တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး မြိတ်မြို့ နယ် ဦးစီးမှူးရုံး၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

အီကွေတာ၏မြှောက်ဘက်နှင့် တောင်ဘက် ၁၀ ဒီဂရီအကွာတွင်ရှိ သော တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး အထူးသဖြင့် (မြိတ်နှင့်ကော့သောင်း ဒေသများ)တွင်သာ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုး နိုင်သည်ဟု မြိတ် ခရိုင်စိုက်ပျိုးရေး ဒေါ်အင်ကြင်းခိုင်ကဆို ဦးစီးမှူး

ချောစက်ရုံ တည်ထောင်ရန် အစီ အစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီကြမ်း စက်ရုံများသာရှိပြီး ကုမ္ပဏီ ၃၉ ခုနှင့် စကၡများသာရျပူး ကုမ္ပဏ ၃၉ ခုနှင့ ပုဂ္ဂလိကခြံရှင် ၄၀ တို့မှ ဒေသ အတွင်း ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ နှစ်ရှည်ပင်သုတေသနနှင့် နည်း ပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ

ကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာန၊ နှစ်ရှည် သီးနှံဌာနခွဲမှ ဆီအုန်းမျိုးစေ့ဖောက်

တ နင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအထိ ဆီအုန်းစိုက်ပျိုးမှုမှာ စုစုပေါင်း ၃၉၅,၇၇၂ ဧက်အထိ ရှိလာပြီဖြစ် သည်။ ဆီအုန်းသည် နှစ်ရှည်သီးနံ သည်။ ဆီအုန်းသည် နှစ်ရှည်သီးနှံ ဖြစ်သောကြောင့် စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုး ရန် နှစ် ၃၀ အတွက် အထွက်နှုန်း ကောင်းသော မျိုးစေ့ကို ရွေးချယ်ရန် အရေးကြီးကြောင်း မြိတ်ခရိုင်၊ စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ခရိုင်ဦးစီးမှူး ဒေါ် အင်ကြင်းခိုင်မှ ပြောကြားသည်။

တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆီကြမ်း စက်ရုံ ၆ ခုရှိပြီး ထားဝယ်မြို့နယ် တွင်တစ်ခု၊ မြိတ်တွင် တစ်ခု၊ ဘုတ် ပြင်းတွင် ၂ ခုနှင့် ကော့သောင်းတွင် ၂ ခု အသီးသီးရှိသည်။

ကောင်းမွန်စွာ စီမံခန့်ခွဲစိုက်ပျိုး သော ဆီအုန်းစိုက်ခင်းများ ထားသော သည် စိုက်ပြီး ၅နှစ် အကြာတွင် စီးပွားဖြစ် စတင်ခူးဆွတ်နိုင်မည်ဖြစ် ပြီး ၃ နှစ်အကြာတွင် အရင်းကျေ ကာ လ တ စ် ခု ကို ရော က် ရှိ ကာ နောက်ထပ် နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် ကြာသည်အထိ ဆီသီးခိုင်များ ထုတ် လုပ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယခုကာလ တွင် ဆီအမြောက်အမြားထွက်ရှိ စပ်မျိုးဆီအုန်းပျိုးပင်များကို မ္မား မိုးရား ကိုးရား ကိုးရား ကိုးရား ကိုးရား ကို မြည်တွင်းတွင် ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီဖြစ် ပါသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွှတ်သော ဆီ

օայինության հերունեն հերություն հերություն հերություն հերություն հերություն հերություն հերություն հերություն հե

နေပြည်တော်၊ ဒီဇင်ဘာ၂၄

စိုက် သူများသည် ဒီဇင်ဘာ၂၄ ရက် နေ့ ညနေဝိုင်းတွင် နေပြည်တောင်စုဝန်ကြီး ဦးမင်းနောင် ၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးဗိုလ်ဗိုလ်ကျော် နှင့် ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိ သူများသည် ဒီဇင်ဘာ၂၄ ရက် နေ့ ညနေဝိုင်းတွင် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေ၊ ဇေယျာသီရိမြို့နယ် အောင်ဇေယျ၊ မအူတော၊ သက်နှင်းအင်း ကျေးရွာအုပ်စုတွင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် စက်မှုလယ်ယာ စနစ်ကျလယ်မြေ၂၆၀ ဒသမ ၇၀ ဧက ဖော်ထုတ်ခြင်း စီမံကိန်းကို သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးကြရာ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် တာဝန်ရှိသူများက စီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နေမှုများကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။

ပေ ပါဝင်သော စက်မှုလယ်ယာစနစ် ကျလယ်မြေအဖြစ် ဖော်ထုတ်ပေး လျက်ရှိကြောင်း သတင်းရရှိ သည်။ MOALI

ဝန်ကြီးဌာနလှုပ်ရှားမှုများ

ပြုရန်ပုံငွေကျပ် (၅၈၁.ဂ၈၂) သန်း ဖြင့် စုစုပေါင်းရေပေးမြောင်းအလျား (၃၄၆၆ဂ) ပေ ၊ ရေနုတ်မြောင်း အလျား(၂၇၁၇ဂ) ပေ ၊ ရေဆင်းပြွန် အဆောက်အအုံ(၁၁၉) ခု ၊ စုစုပေါင်း ကုန်ထုတ်လမ်းအလျား (၂၃၃၂ဂ)

မြို့နယ် ကျေးရွာ ၅ ရွာတွင် ထွန်ညီမျှဧကလွှာ ၁၀၉၆ ဒသမ ၅၊ ဧဇယျာသီရိ မြို့နယ် ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် ထွန်ညီမျှဧကလွှာ ၇၀ ဒသမ ၄၊ ပျဉ်းမနား မြို့နယ် ကျေးရွာ ၃ ရွာတွင် ထွန်ညီမျှဧကလွှာ ၂၅၄၀ ဒသမ ၄၂၊ ပုဗ္ဗသီရိ မြို့နယ် ကျေးရွာ ၂ ရွာတွင်ထွန်ညီမျှဧကလွှာ ၂၃၀ နှင့် လယ်ဝေးမြို့နယ် ကျေးရွာ ၆ ရွာတွင် ထွန်ညီမျှဧကလွှာ ၂၈၈၇ ဒသမ ၉၆ စုစုပေါင်းထွန်ညီမျှ ဧကလွှာ ၇၅၂၅ ဒသမ ၂၈ ကူညီထွန်ယက်ပေးခဲ့ပြီး ဆောင်းသီးနှံစိုက်ပျိုး ပြီးစီးသည်အထိ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ သည်။

ဇေယျာသီရိမြို့နယ် ပင်လောင်း လမ်းဆုံ၊ အရှေ့မြောက်ဘက်ခြမ်း အောင်ဇေယျ၊ မအူတော၊ သက်နှင်း အင်းကျေးရွာအုပ်စုများမှ တောင်သူ ဦး(၉၀) ဦးပိုင်ဆိုင်သည့် လယ်မြေ (၂၆၀.၇၀) ဧကကို နိုင်ငံတော်၏ခွင့်

တင်ပြချက်များအပေါ် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး က လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ် ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် စက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်း ရေးတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေရန် စနစ်ကျလယ်မြေများ ဖော်ထုတ်ပေး ခြင်းကို နိုင်ငံတော်ကဘဏ္ဍာငွေများ ကျခံသုံးစွဲ၍ စံပြ ဆောင်ရွက်ပေး ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရေပေးတူးမြောင်း များ ရေနုတ်မြောင်းများ၏ စိုက်ပျိုး ရေ စီမံခန့်ခွဲမှုများ စနစ်တကျ အသုံးပြုနိုင်စေရန် နှင့် မူလလယ်မြေ တောင်သူများ၏ များထက် လယ်ယာလုပ်ငန်းများ ပြောင်းလဲ တိုးတက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်း ဆော င် ရွ က် ကြ ရ န် လို ကြော င်း ၊ စိုက်ပျိုးမြေများကို လယ်ယာမြေဥပ ဒေနှင့်အညီ အသုံးပြုရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူ အဆင့်ဆင့် ကြ ပ် မ တ် ဆော င် ရွ က် ရ မ ည် ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးမှာကြားပြီး စ က် ယ န္တ ယား များ ဖြ င့် စက်မှုလယ်ယာ စနစ်ကု လယ်မြေ ဖော်ထုတ်ခြင်းလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက် နေမှုများကို ကြည့်ရှုစစ် ဆေးသည်။

ရာဂီမုန်တိုင်းအရှိန်ကြောင့်ရေကြီးနစ်မြုပ် ပျက်စီးသွားသော လယ်ယာမြေများအား အခမဲ့ထွန်ယက်ရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေး

နေပြည်တော်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၁

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော်တွင် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရာဂီမုန်တိုင်းအရှိန်ကြောင့် ရေကြီး နစ်မြုပ်ပျက်စီးသွားသော ပျဉ်းမနားမြို့နယ်၊ တပ်ကုန်းမြို့နယ်၊ လယ်ဝေး မြို့နယ်၊ ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ်နှင့် ဇေယျာသီရိမြို့နယ်များအတွင်းရှိ ရေကြီးနစ်မြုပ် နုံးဖုံးလယ်ယာ မြေများအပေါ်တွင် ဆောင်းသီးနှံအချိန်မီ စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး အတွက် နေပြည်တော်စက်မှုလယ်ယာ ဦးစီးဌာနအောက်ရှိ စက်မှုလယ်ယာ စခန်း ၃ ခုဖြစ်သည့် အမှတ်(၆၈)စက်မှုလယ်ယာစခန်း တပ်ကုန်း မြို့၊ အမှတ်(၄၇) စက်မှုလယ်ယာစခန်း လယ်ဝေးမြို့နှင့် အမှတ်(၈၄)စက်မှုလယ် ယာစခန်း ပျဉ်းမနားမြို့ တို့မှ ထွန်စက်ကြီး ၄၇ စီးဖြင့် တောင်သူမှစက်သုံးဆီ ကျခံ၍ အခမဲ့ ထွန်ယက်ရေးလုပ်ငန်းများ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိ ကြောင်း သိရှိရသည်။

ထိုသို့ တောင်သူမှစက်သုံးဆီကျခံ၍ အခမဲ့ ထွန်ယက်ရေးလုပ်ငန်း များ ကူညီဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိရာတွင် ဒီဇင်ဘာ ၁၁ ရက်နေ့ထိ တပ်ကုန်း

ကောင်းမွန်နိုင်ကြောင်း ဘန်ကောက် မြို့အခြေစိုက် ကုန်သည်တစ်ဦးက

ပြောကြားထားကြောင်းသိရှိရသည်။

အခြားသော ကုန်သည်တစ်ဦးကမူ ဘတ်ငွေအားကောင်းခြင်းကြောင့်

ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားထားသည်။

Asia rice: New Season supplies

drop, The Economic Times, 12

rise in India; Vietnam rates

တက်လာရခြင်း

မျိုးမြင့်မောင်

ဈေးအနည်းငယ်

December, 2024.

အိန္ဒိယတွင် ဆန်သစ်များ ဈေးကွက်ဝင်ရောက်လာမှုမြင့်တက် ဗီယက်နမ်တွင် ဈေးနှုန်းကျဆင်းမှုရှိ

ကြောင်း ဗီယက်နမ် အထွေထွေ စၥရင်းအင်းရုံး၏ အချက်အလက် များအရ သိရသည်။

ရှားအရ သရသည္။ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ၅ မှတ်ဆန်သည် ယခင်အပတ်က ကန်ဒေါ်လာ ၅၁၀ နှုန်းသာရှိခဲ့ရာမှ ယခု တစ်ပတ်တွင် မက်ထရစ်တစ်တန်လျှင်ကွန်ဒေါ် လာ ၅၁၀ မှ ၅၁၅ ဒေါ်လာသို့ အနည်းငယ်မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်းနှင့် နှစ်ကုန်နီးလာသည်နှင့်အမျှ ဝယ် လို အား ငြိမ်နေကြောင်းနှင့် ရေရရှိမှု နောက် ကောင်းမွန်သောကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်းမှာလည်း ຖາວນຶ

စေရန် ကူညီပေးနေကြောင်း နယူး ဒေလီ အခြေစိုက် ကုန်သည်တစ်ဦး က ပြောကြားထားသည်။ အိန္ဒိယ ရှုပြီးသည် ယခုသီတင်းပတ်အတွင်း ဒေါ်လာ နှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက စံချိန်တင် ကျဆင်းခဲ့ပြီး ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များ ၏ အမြတ်ဝင်ငွေကို တိုးတက်ရရှိစေ ခဲ့ကြောင်း သိရှိရသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် ၅ မှတ် ဆန်သည် ယခင်တစ်ပတ်က ၅၁၇ ဒေါ်လာ ရှိခဲ့ရာမှ ယခုအခါ မက်ထ ရစ် တစ်တန်လျှင် ၅၀၉ ဒေါ်လာဖြင့် ကမ်းလှမ်းရောင်းချလျက်ရှိကြောင်း ဗီယက်နမ်စားနပ်ရိက္ခာအသင်းမှ သိ ရသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံစိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန (USDA) က ဆန်ရောင်းလို အားကောင်းမည်ဟု ခန့်မှန်းထား သောကြောင့် ဈေးနှုန်းများကျဆင်းခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဟိုချီမင်းမြို့အခြေ စိုက် ကုန့်သည်တစ်ဦးက ပြောကြား ထားသည်။

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ မဲခေါင်မြစ်ဝ ကျွန်းပေါ်ဒေသရှိ လယ်သမားများ သည် နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်အထိ နွေ စပါး ဟက်တာ ၅၀၀,၀၀၀ ကို စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး ယင်းသည် ယခင်နှစ် ထက် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း မြှင့်တက်ခဲ့

အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် ယခုနှစ် အာလူးစိုက်ဧရိယာ

-အိန္ဒိယမှ **အာ**ရှဆန်ဈေးကွက် တင်ပို့သော ပေါင်းဆန်ဈေးသည် ရာသီသစ်ဆန်များဈေးကွက်အတွင်း များစွာဝင်ရောက်လျက်ရှိသော ကြောင့် ဈေး နှ န်း ဖိ အား များ ရှိ သော် လ ည်း အာဖရိကမှဝယ်လိုအား ကောင်း မွန့် ခြင်းကြောင့် ယခုအပတ်တွင် ပုံမှန် ဈေးနှုန်းအတိုင်း တည်ငြိမ်လျက်ရှိ ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဗီယက်နှမ်၌မှု ရောင်းလိုအား ဈေးကွက်အတွင်း များပြားမှုကြောင့် ဆန်ဈေးနှုန်းမှာ ကျဆင်းခဲ့ ကြောင်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဘတ်ငွေတန်ဖိုးကြောင့်ဆန်ဈေးနှုန်း မှာ အနည်းငယ်မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း The Economic Times သတင်း စာ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ထိပ်တန်းဆန်တင်ပို့သူနိုင်ငံဖြစ် သည့် အိန္ဒိယ၏ ၅ မှတ်ပေါင်းဆန် မျိုးကွဲများကို ယခင်အပတ်ကဈေး နှုန်းများအူတိုင်းပြောင်းလဲခြွင်းမရှိ ဘဲ ယခုသီတင်းပတ်တွင် မက်ထရစ် တစ်တန်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၄၄၄ မှ ဒေါ်လာ ၄၅၀ ဖြင့် ရောင်းချလျက်ရှိ ကြွောင်း၊ အိန္ဒိယ၏ ၅ မှတ် ဆန်ဖြူ သည် ယခုအပတ်တွင် မက်ထရစ် တစ်တန့်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၄၅၀ မှု ၄၅၈ ဒေါ်လာ အကြားတွင် အရောင်း အဝယ်ဖြစ်လျှက်ရှိကြောင်း သိရှိရ သည်။

အိန္ဒိယသည် စပါးစိုက်ပျိုးစရိတ် များ မြင့်တက်နေသော်လည်း ရူပီး ဈေးနှုန်း ကျဆင်းမှုက ဆန်တင်ပို့သူ များကို ဈေးကွက်ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိ

> ပြည်နယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရောင်း ဝ ယ်ဖေါက်ကားမှုအား ကန့်သတ်ထား ကြောင်း သိရသည်။ ပြည်နယ် အတွင်း ပျှမ်းမျှအာလူးစိုက်ပျိုးမြေ စုစုပေါင်း ဟက်တာ ၄ ဒသမ ၇ သိန်း ခန့်ရှိကာ ၂၀၂၃-၂၄ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စုစုပေါင်း အာလူးထုတ်လုပ်မှု တန် ချိန် ၁၀၀ သိန်းခန့်ရှိကြောင်း သိရ သည်။

> "Chandramukhi အာလူးမျိုး စိုက်ပျိုးမှုက ပြီးစီးပါပြီ။ လက်ရှိမှာ Jyoti အာလူးမျိုးများကို စိုက်ပျိုး လျက်ရှိပါတယ်။" ဟု Patit Paban De က ပြောကြားခဲ့သည်။ "အကယ် ၍ ရာသီဥတုအခြေ အနေပေးလျင် စိုက်ကေလည်း တိုးတက်လာတာ ဖြစ်သည့်အတွက် ယခုနှစ် အာလူး ထုတ်လုပ်မှုက တန်ချိန် ၁၂၀ သိန်း ခန့်ရှိနိုင်ပါတယ်။" ဟု ၎င်းက ဖြည့် စွက်ပြောကြားခဲ့သည်။

ကောင်းထွဋ်အောင်

The Hindu Businessline, West Bengal likely to witness increase in area under cultivation for potato, sowing to be completed within 10 days, Kolkata, December 11

ယခင်နှစ်ကထက် တိုးမြင့် လာဖွယ်ရှိ တယ်။ တောင်သူများအနေဖြင့် ဈေး ကောင်းများရရှိကြတဲ့အတွက် ယခင် နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက စိုက်ဧက ၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက် လာဖို့ရှိပါတယ်။ ယခင်နှစ်အတွက် သို့မဟုတ် ယခုနှစ်အစပိုင်း အတွက် ရိပ်သိမ်းထားတဲ့ အာလူးစိုက်တောင် သူများဟာ ဈေးကောင်းတွေရရှိထား ပြီး၊ ပြည်နယ်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ရောင်း ဝယ်ဖေါက်ကားမှု ကန့်သတ်ချက် ကြောင့် စိုက်ပျိုးဧရိယာအပေါ်သက် ရောက်မှုရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။" ဟု အ နော က် ဘ င်္ဂ လား ပြ ည် န ယ် အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံအသင်း၏

အကြီးတန်းအသင်းဝင်တစ်ဦးဖြစ် ວວວ Patit Paban De က businessline သတင်းဌာနသို့ ပြော ကြားခဲ့ သည်။

Mamata Banerjee දී:නොර් သော အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ် အစိုးရသည် အာလူးကုန် လက်ကျန် နှင့် ဈေးနှုန်းကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်

ငံလုံး၌ ဒုတိယအများဆုံးထုတ်လုပ် ပြီး၊ တောင်သူများ အနေ ဖြင့် ယခု နှစ်တွင် ဈေးကောင်းများရရှိခဲ့သည့် အတွက် စိုက်ဧကများထပ်မံ တိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးသွားဖွယ်ရှိကြောင်း ခန့်မှန်း ထားသည်။

'ပြည်နယ်မှာ အာလူးမျိုးစိုက်ပျိုး ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်က ၆၅၊ ၇၀ ရာခိုင် နှန်းလောက် ပြီးစီးနေပါပြီ။ လာမည့် ၁၀ ရက်ခန့်အတွင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ ပြီးဆုံးမယ်လို့ ကျနော်တို့ခန့်မှန်းပါ

အနောက်ဘင်္ဂလားပြည်နယ်တွင် ယခုနှစ် အာလူးစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ သည် ယခင်နှစ်ကထက် တိုးမြင့်လာ ဖွယ်ရှိကြောင်းနှင့် နောင်လာမည့် ၁၀ ရက်အတွင်း အာလူးမျိုးချစိုက် ပျိုးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ ပြီးဆုံးမည် ဖြစ်ကြောင်း The Hindu Businessline သတင်းဌာနက ယခုလ ၁၁ ရက်က ဖော် ပြသည်။

ပြည်နယ်တွင် အာလူးကို တစ်နိုင်

ບິລົບວນຫຣີ: 🤉

ဗီယက်နမ်၏ လယ်ယာထွက်ကုန်တင်ပို့မှုများ စံချိန်တင်သည့် ထူးခြားသော နှစ်တစ်နှစ်ဖြစ်ခဲ့

> နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့ သို့မဟုတ် ပြီးခဲ့သည့် ၁၂ လအတွင်း ကျင့်သုံး ရန် ရှိမရှိနှင့် ပတ်သက်၍ ဥရောပသ မဂ္ဂ၏ နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက် အပေါ် မူတည်မည် ဖြစ်သည်။ အရှိန် မြင့်လာပြီးနောက် ငရုတ်ကောင်းစေ့ လုပ်ငန်းသည် ၁၀ လအတွင်း ပို့ကုန် ဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၁ ဘီလီယံ ရရှိခဲ့သည့်အပြင် နှစ်စဉ် ၄၇ ရာနှုန်း တိုးလာခဲ့သဖြင့် အရှိန်အဟုန်ပြင်း စွာ ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ထုတ်ကုန်သည် ဒေါ်လာဘီလီယံချီသောပို့ကုန်အမျိုး အစားအဖြစ် ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရန် စီစဉ်ထားပြီး ၎င်း၏ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ကုန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၃ ဘီလီယံ

> ကျော်ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် သီဟိုဠ်စေ့ တင်ပို့မှုသည် ဇန်နဝါရီမှအောက်တို ဘာအတွင်း ၂၀၂၃ ခုနှစ် တစ်နှစ်တာ ရရှိခဲ့သည့် ကိန်းဂဏန်းနှင့်ကိုက်ညီ သော အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၆ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အစေ့အဆန်တင်ပို့မှု၌ ထိပ်တန်း နိုင်ငံအဖြစ် ရပ်တည်နေပြီး ယခုနှစ် တင်ပို့မှုတန်ဖိုးသည် စံချိန်တင် ဒေါ်လာ ၄.၃-၄.၅ ဘီလီယံအထိ ရှိ လာမည်ဟု ခန့်မှန်းထားကြောင်း သိရှိရသည်။

> ဖုန်းမြတ်ဝင်းမောင်မောင် https://theinvestor.vn/vietnamagricultural-product-exportspoised-for-record-breakingyear-d13607.html

> ကောင်းများ ထုတ်လုပ်ရန်နှင့် ဓါတု ဆေးဝါးကျွမ်း ကျင်မှုကန့်သတ်ချက် (MRLs) များအပေါ် လိုက်နာဆောင် ရွက်ရေးတို့ကိုအလေးပေးပြောကြား ခဲ့ပြီး စားနပ်ရိက္ခာလုံခြုံမှုနှင့် စံချိန် စံ ညွှန်း များ ကြီး ကြ ပ် ရေး အ ဖွဲ့ (FSSAI)နှင့် ပြည်နယ်အစိုးရများ ယင်း အပေါ် လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု ရှိ/မရှိကို တင်းကြပ်စွာ စောင့်ကြည့် ရန် အင်္ကျပြုခဲ့သည်။

> ရန် အကြံပြုခဲ့သည်။ သို့သော် အရည်အသွေးမြင့် ထု တ် ကု န် များ ရှိ သော ဥ ယျာ ဉ် များသည် Tea Board ၏ လမ်းညွှန် ချက်များနှင့်အညီ ကင်းလွတ်ခွင့်များ လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်းနှင့် ကုန် စည်စီးဆင်းမှု လွန်ကဲမှုကို လျှော့ချ ရန်နှင့် လက်ဖက်ကဏ္ဍ ရေရှည် တည်တံ့စေရန်အတွက် ဈေးနှုန်းများ ကို ထိန်းထားရန် လိုအပ်ကြောင်း လည်း ၎င်းက အလေးပေးပြောကြား

မေရိကန်ဒေါ်လာ ၅ ဘီလီယံအထိ တိုးမြင့်လာခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလသည် ပြည် တွင်းကော်ဖီ ခူးဆွတ်မှု စတင်ချိန် ဖြစ်ပြီး ၁၀ လ အတွင်း စုစုပေါင်း တင်ပို့မှုတန်ချိန် ၁ ဒသမ ၂ သန်းရှိ ပြီး အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၂ ဘီလီယံတန်ဖိုးရှိကာ ၂၀၂၃ ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံးရရှိထားသော အမေရိ ကန်ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၂ ဘီလီယံ နီးပါးပမာဏကို ကျော်လွန်ခဲ့သည်။ အခြေခံအားဖြင့် ဝယ်လိုအားထက် ရော င်း လို အား နိ မ့် ကျ နေ သ ဖြ င့် ကော်ဖီဈေးနှုန်းများ မြင့်မားနေမည် ဟုမျှော်လင့်ထားကြောင်း ဗီယက် နမ် ကော်ဖီ-ကိုကိုးအသင်း (Vicofa) ၏ ခုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ Do Ha Nam က ပြောကြားခဲ့သည်။

သို့သော်လည်း အနာဂတ်တွင် ဈေး နှု န်းအ တ က် အ ကျ များသည် သစ်တောပြုန်းတီးမှု တိုက်ဖျက်ရေး စည်းမျဉ်းများ (EUDR)ကို ၂၀၂၄ ခု

သည့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅ ဒသမ ၆ ဘီလီယံအထိ ရရှိစေခဲ့ပြီး ၁၀ လ တွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၆ ဒသမ ၂ ဘီလီယံနှင့် ၁၁ လတွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၆ ဒသမ ၆ ဘီလီယံအထိ ရရှိစေခဲ့သည်။

တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် ဆန်စပါး ကဏ္ဍသည် လွန်ခဲ့သည့်နှစ်၏ စုစု ပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုးထက် ၁၀ လ အတွင်း ထူးထူးခြားခြား စွမ်းဆောင် နိုင်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်က တန်ချိန် ၈ ဒသမ ၁ သန်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ပမာဏမှာ တန်ချိန် ၇ ဒသမ ၈ သန်း ဖြင့် အနည်းငယ်ကျဆင်းသွားသော် လည်း မြင့်မားသော ပို့ကုန်ဈေးနှုန်း များသည် ဝင်ငွေဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၉ ဘီလီယံသို့ ရရှိစေခဲ့ပြီး ယမန်နှစ်က ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၆ ဘီလီယံကို ကျော်လွန်သွားခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ပထမ ၁၅ ရက်အတွင်း ပြည်ပသို့ ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀,၀၀၀ နီးပါး တင်ပို့ နိုင်ခဲ့ပြီး စုစုပေါင်းပို့ကုန်တန်ဖိုး အ

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၏ လယ်ယာထွက် ကုန်တင်ပို့မှုသည် ယခုနှစ်တွင် ဝင် ငွေဒေါ်လာ ၆၀-၆၁ ဘီလီယံအထိ ရှိ လာကာ ၂၀၂၃ ခုနှစ်နှင့်နှိုင်းယှဉ် ပါက မကြုံစဖူး မှတ်တိုင်တစ်ခု အဖြစ် အောင်မြင်မှု လမ်းကြောင်း ပေါ်တွင် ရှိနေကြောင်း သိရသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် အဓိကကျ

လက်ရှိအချိန်တွင် အဓိကကျ သည့် ကဏ္ဍအတော်များများသည် သ တ် မှ တ် ချိ န် ထ က် ကျော် လွ န် ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ "အသီးများ ၏ဘုရင်" ဟု အမည်ပေးထားသော ဒူးရင်းသီးသည် စံသတ်မှတ်ချက် အသစ်တစ်ခုကို ဆောင်ကြဉ်းပေးခဲ့ သည်။ စက်တင်ဘာတွင် ၎င်း၏ ပို့ ကုန်တန်ဖိုးသည် စံချိန်တင်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၈၁ ဘီလီယံအထိရှိခဲ့ပြီး ယမန်နှစ်ကရရှိသည့် စုစုပေါင်း ဒေါ်လာ၂ ဒသမ၂ ဘီလီယံ ကို ကျော် လွန်သွားခဲ့သည်။အဆိုပါကိန်းဂဏန်း သည် ၁၀ လအတွင်း ဒေါ်လာ ၃ ဘီ လီယံအထိ မြင့်တက်လာပြီး နှစ်ကုန် တွင် ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၃ ဘီလီယံ အထိရောက်ရှိရန် ခန့်မှန်းထား သည်။

ဖြင့် အေးခဲထားသော ဒူးရင်းသီးများ ကို တရားဝင်လမ်းကြောင်းများမှ တစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့ သည့် ကုန်ပစ္စည်းများစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းခြင်း၊ သစ်သီးများကို သင်္ဘောများဖြင့် တင်ပို့ရောင်းချခြင်း ဖြင့် လာမည့်နှစ်တွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၄ ဘီလီယံအထိ ရှိလာနိုင် ဖွယ်ရှိကြောင်း ဗီယက်နမ်သစ်သီးဝ လံ နှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက် အသင်း (Vinafruit)၏ အထွေထွေ အတွင်း ရေးမှူး Dang Phuc Nguyen က ပြောကြားခဲ့သည်။ ၎င်း၏ ခိုင်မာ သော တိုးတက်မှုကြောင့် ၉ လ အတွင်း စုစုပေါင်းသစ်သီးဝလံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် တင်ပို့မှုတန်ဖိုးကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် ကိန်း ဂဏန်းနှင့်ညီမျှ

ထုတ်လုပ်မှုကျဆင်းမှုကြောင့် အိန္ဒိယ လက်ဖက်ဈေး ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်

အိန္ဒိယ လက်ဖက်သည် ဇန်နဝါရီမှ အောက်တိုဘာလအတွင်း ယခင်နှစ် ကာလတူနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ထုတ်လုပ် မှုပမာဏမှာ ၁၁၁၂ ဒသမ ၁၁ သန်း ကီလိုဂရမ်သာရှိသဖြင့် ၆၆ ဒသမ ၃၉ သန်း ကီလို ဂရမ်လျော့နည်း သွားသကဲ့သို့ ဈေးနှုန်းမှာလည်း ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်တက်ခဲ့ကြောင်းသိရ သည်။

အာသံလက်ဖက်စိုက်ပျိုးသူများနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှု လက်မှုဝန်ကြီး Piyush Goyal တို့ အကြား မကြာသေးမီက ပြုလုပ်ခဲ့ သည့် အစည်းအဝေးတွင် ယင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးက လက်ဖက်အရည်အသွေး

စာ-၁၅ သို့

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

🔹 ເວັກະະິນໃ:

ရှေး ကာ နူးညံ့လှသည့် အဆင့်မြင့် ပဲတစ်မျိုးကို ဘုရင်များစားသုံးတော် မူကြ၍ စားတော်ပဲဟုခေါ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ အရည်အသွေးမီ ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြင့် အသုံးပြုလာကြ၍ ပဲစိမ်းသီး (ခေါ်) Green Pea ကို အဆင့်မြင့်စားသောက်ဆိုင်ကြီးများတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်အဖြစ် အသုံးပြုမှု တွင်ကျွယ်လာပါ သည်။ ပဲစိမ်းသီးပင်၏ ရုက္ခဗေဒအမည်မှာ Pisum Sativum ဟုခေါ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အမည်မှာ Green Peai English Peai Sweet Pea ဟုခေါ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်အမည်မှာ Green Peai English Peai Sweet Pea ဟုခေါ်ပါသည်။ မြန်မာအမည်ဖြင့် စားတော်ပဲဟုခေါ်ပါသည်။ စားတော်ပဲ (ခေါ်) ပဲစိမ်းသီးကို နေရာဒေသတိုင်းတွင် စိုက်ပျိုး၍ မရပါ။ ပဲစိမ်းသီးသည် အေးမြသော ရာသီဥတုရှိသည့် အပူချိန် ၁၀ ဒီဂရီမှ ၁၈ဒီဂရီ စင်တီဂရိတ်ရှိ သော ဒေသတို့တွင် အော်ဂဲနစ်မတ်တာ ကြွယ်ဝသော မြေကောင်းများတွင် ဖြစ်ထွန်းပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကချင်ပြည်နယ်၊ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း အထက်ပိုင်းအညာဒေသများနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်၏

စာရေးသူသည် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ တန့်ဆည်မြို့နယ်၊ ဝက် တိုး နိုင်ငံပိုင်စိုက်ကွင်းစခန်း အမှတ်(၃) တာဝန်ခံအဖြစ်ဆောင်ရွက်စဉ် မြေ ပေါင်ကို ၆၀ cm ပြုလုပ်၍ ပေါင်ပေါ်တွင် ၂၅ cm ခြား၍ စိုက်တန်းနှစ်တန်း ဖော်ရပါမည်။ စိုက်တန်းပေါ်တွင် တစ်ကျင်းနှင့်တစ်ကျင်း ၁၀ cm ခြားပြီး စိုက်ပျိုးရပါမည်။ Flat Sowing စိုက် ပျိုးရာတွင် စိုက်တန်းတစ်တန်းနှင့် တစ်တန်း ၂၅ cm ခြား၍ စိုက်တန်း ဖော်ပြီး စိုက်တန်းထဲတွင် တစ်ကျင်း နှင့်တစ်ကျင်း ၁၀ cm ခိန့်ခြား၍ ၂.၅ cm အနက်တွင် မျိုးစေ့ချ စိုက်ပျိုးရ ပါမည်။ ပွဲစိမ်းသီးပင်များကို တိုင် ထောင်နွယ်တက်၍ သွပ်ကြိုးတန်း ထိုး၍လည်း စိုက်ကြပါသည်။

> သဘာဝမြေဩဇာနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာ အသုံးပြုခြင်း ပွဲစိမ်းသီးပင်သည် မြေဆီဩဇာ ထက်သန်သောမြေတွင် စိုက်မှသာ အရည်အသွေးမီကာ အထွက်နှုန်း ကောင်းနိုင်မည်ဖြစ်ပါသဖြင့် သဘာ ဝမြေသြဇာများကို ပြုလုပ်သုံးစွဲခြင်း နှင့် ဓာတ်မြေ ဩဇာများ စနစ်တကျ အသုံးပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

ရာသီမှန်ရန်နှင့် ရေသွင်းရေထုတ်

စနစ်တကျ လုပ်ပေးခြင်း အပူချိန် ၁၀ ဒီဂရီမှ ၁၈ ဒီဂရီအတွင်းရှိ အေးမြသောရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရန်လိုသကဲ့သို့ သွင်းရေကို လိုအပ်သလို စနစ်တကျ သွင်းပေးရန်လို အပ်ပါသည်။ လိုသည်ထက်ပို၍ လွန်ကွဲစွာ မိုးရွာ၍ စိုက်ခင်းရေနစ်မြုပ်ပါက ရေကို စနစ်တကျ ထုတ်ပစ်ရန်လည်းလိုပါသည်။

မွှေပြုလုပ်ပြီး ထယ်ရေးနက်ထွန်ရေးညက်အောင်ကောင်းစွာ ပြုပြင် ရမည်။ သို့မှသာလျှင် ပဲစိမ်းသီးပင်များ အမြစ်ကောင်းစွာ ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါသည်။ မြေ ပြုံပြင်ချိန်တွင် အော်ဂဲနစ်မတ်တာကို တစ်ဧကလျှင် ၅တန်ခန့် ထည့်ပေးရ

ပြုပြင်ချန်တွင် အောဂ်နစ်မတ်တာကို တစ်ဖက်လျှင် ၅တ်နှခံနှ ယည့်ဝေးရ မည်။ ပဲစိမ်းသီးမျိုးစေ့များကို Rhizobium Legumino num ပဲမြစ်ဖု စီဝ မြေသြဇာတို့နှင့် လူးနယ်စိုက်ပျိုးရသည်။ ပဲစိမ်းသီးကို နှစ်မျိုးစိုက်ပျိုးနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပေါင်နှင့် စိုက်ပျိုးခြင်း (Ridge Sowing) နှင့် ရိုးရိုးစိုက်သောနည်းဖြစ်သည့် မြေပြင်ပေါ်တွင် စိုက်ပျိုး ခြင်း(Flat Sowing) တို့ဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပေါင်နှင့် စိုက်ပျိုးရာတွင် ပေါင်တစ် သပါခံကို ၆ တာ ဖြာသည် လူပါသည်။ စိုက်ပေါင်နှင့် စိုက်ပျိုးရာတွင် ပေါင်တစ်

ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများ ပွဲစိမ်းသီးတွင် အဓိက္ခအားဖြင့်ကျရောက်တတ်သော ပိုးမွှားတို့မှာ ပျ၊ ပဲစိမ်းသီးဖလံနှင့် အရွက်တွင် ကျရောက်တတ်သည့် အညိုရောင် ကျိုင်း ကောင်ငယ်များဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါပိုးများကို ကာကွယ်နှိမ်နင်းရာတွင် ဘက်စုံကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းစနစ် Integrated Pest Control စနစ်ကို အသုံးပြုရပါမိည်။ ပိုးသတ်ဆေးကို လိုအပ်၍အသုံးပြုမည်ဆိုပါက ပင်လုံးပြန့် ပိုးသတ်ဆေးတစ်မျိုး (သို့မဟုတ်)တမာပိုးသတ်ဆေးကိုလည်းကောင်း ထိ သေ၊ စားသေဆေးတစ်မျိုးမျိုးကိုလည်းကောင်း အသုံးပြုရပါမည်။

ပဲစိမ်းသီးတွင် ကျရောက်သောရောဂါများမှာ အဓိကအားဖြင့် ၃ မျိုးရှိပါသည်။ Downy Gray Mieldew Powdery Mildew နှင့် Root Rot မျူးျပ၊သည္။ bowny only management only and a second provide the second provided and the second provid လိုအပ်၍ ဆေးကိုအသုံးပြုံရမည်ဆိုပါက Powdery Mieldew အတွက် difeno cona zole နှင့် Triadimefen ဆေးကို အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ Downy Mieldew ရောဂါအတွက် Raze ဆေးကို အသုံးပြုသင့်ပါသည်။ Root Rot ရောဂါအတွက်မှု မြစ်ရောဂါနိုင်သော မိုသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ဆေးဘူး အညွှန်းပါအတိုင်း အသုံးပြုရပါမည်။

ပဲစိမ်းသီးကို စားသုံးရန်အတွက် အသုံးပြုပုံ

ပဲစိမ်းသီးကို ၆၅-၇၀ ရက်သားတွင် အသီးနုများကို ခူး၍ အစေ့များ စာ-၉ သို့

အချို့ဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

ဆီဩဇာထက်သန်သော မြေနိမ့်ပိုင်း တွင် ဆောင်းသီးနံအဖြစ် နိုဝင်ဘာ၊ ဒီဇင်ဘာ၊ ဇန်နဝါရီ၊ ဖေဖော်ဝါရီလ များတွင့်စားတော်ပဲ့စိုက်ပျိုး ထုတ် လုပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတွေ့အ ကြုံရခဲ့ပါသည်။ ရခဲ့သောအတွေ့အ ကြုံကို အသုံးပြု၍ Internet နှင့် Google တို့မှ အတွေ့အကြုံတို့နှင့် ပေါင်းစပ်ကာ ဤဆောင်းပါးကို ရေး သားတင်ပြလိုက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ပဲစိမ်းသီးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ

ပဲစိမ်းသီးကို စိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုး ကောင်းမျိုးသန့်များကို ရွေးချယ်၍ စိုက်ပျိုးရပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားတော်ပဲ (ပဲစိမ်းသီး) စိုက်ပျိုး စိုက်ပျိုး အားနည်းခဲ့ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှု ထို့ပြင် ပဲစိမ်းသီး မျိုးကောင်းမျိုးသန့် ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု များ လည်း နည်းခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအခါ ပဲစိမ်းသီး မျိုးကောင်းမျိုး တရုတ်နိုင်ငံမှတင် သန့်များကို

သွင်း၍ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်မော်ဒေသတွင် စိုက် ပျိုးထုတ်လုပ်ကြပါသည်။ ပဲစိမ်း သီးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်၏ ဈေးနှုန်းများလည်း

မြင့်မားပါသည်။

ပဲစိမ်းသီးမျိုးတို့တွင် အခွံလည်းစိမ်း၊ အစေ့လည်းစိမ်းသောမျိုးနှင့် အခွံဝါမျိုးဟူ၍ ရှိပါသည်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များအဖြစ် အစိမ်းမျိုးက ပို၍ ကောင်းပါသည်။ ပဲစိမ်းသီးအမျိုးအမျိုးရှိသည့်အနက် စားသုံးမှုအပေါ် မူတည် ၍ Snap Peai Sweet Pea ဟူ၍ခေါ်ကြသည်။ အချို့မှာ အဆင့်မြင့် စား သောက်ဆိုင်များတွင် အစိမ်းကြော်အဖြစ် အသုံးပြုကြွပါသည်။ Field Pea (ခေါ်)စားတော်ပဲမျိုး များကိုမူ ကွင်းကျယ်ထဲတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ Green Pea (ခေါ်) မျိုးများကိုမှ ဦယျာဉ်ခြံ(Garden) တို့ထဲတွင် စိုက်ပျိုးကြ၍ Garden Pea ဟိုလည်းခေါ်သည်။ Garden Pea ကို ဟိုင်းသီးဟင်းရွက် အဖြစ် အသုံးပြု၍ အစိမ်းကြော်နှင့် အသုပ်များပြုလုပ်၍ စားသုံးကြံပါသည်။ စားတော်ပဲကိုမူ အစေ့အခြောက်အဖြစ်ရရှိရန် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်၍ စားတော် ပဲပြုတ်အဖြစ် စားသုံးကြပါသည်။

ပဲစိမ်းသီးမျိုးကောင်းမျိုးသန့် Snap Pea နှင့် Shelling Pea ရှိပါ သည်။ ပဲစိမ်းသီးမျိုးများတွင် Arka မျိုးကွဲများမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

ကြိုက်နှစ်သက်သော မြေအမျိုးအစား

ပဲစိမ်းသီးသည် စိုက်ပျိုးမြေနှင့် ရာသီဥတု ရွေးချယ်မှုရှိသော သီးနှံ ဖြစ်၏။ ဒေသတိုင်း၊ ရာသီဥတုတိုင်းတွင် မဖြစ်ထွန်းနိုင်ပါ။ နှံုးမြေ၊ ရွံ့နှံုးမြေတို့ တွင် ဖြစ်ထွန်းနိုင်ပြီး မြစ်နှံုးပို့မြေနှင့် အော်ဂဲနစ်မတ်တာ ကြွယ်ဝသော ရေစီး ရေလာကောင်းမွန်သည့် မြေကောင်းများကို ကြိုက်နှစ်သက်၏။ မြေအချဉ် အငန်ဓာတ် Ph 6 မှ 7.5 အထိ ကြိုက်နှစ်သက်၏။

ပဲစိမ်းသီးကြိုက်သောမိုးရေချိန်မှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုရာသီ (၃) လတွင် မိုးရေချိန် လက်မပေါင်း ၄၀၀-၅၀၀ မီလီမီတာဖြစ်ပါသည်။ အေးမြ သော စိုက်ပျိုးချိန်တစ်လျှောက် မြေတွင်း အစိုဓာတ် အနေတော်ဖြစ်အောင်

ຊຸລົບວນຫຣະ e

၂ဝ၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

Agribiz

ကြောင်း အာဏာပိုင်များ၏ အချက် အလက်များအရ သိရှိရသည်။

ကော်ဖီထုတ်လုပ်မှုတွင် ကျော်ကြား အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံသည် သော ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့သည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ကော်ဖီတင်ပို့မှုမှ အမေရိကန် ဒေါ် လာ ၁ ဒသမ ၄၃ ဘီလီယံ ရရှိခဲ့ ကြောင်းနှင့် လက်ရှိ ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် အဆိုပါပမာဏကို အမေရိကန်ဒေါ်လာ၂ ဘီလီယံအထိ တိုးမြှင့်သွားရန်ရည်မှန်းထားကြောင်း သိရှိရ သည်။

အာရေဗီကာကော်ဖီ၏ မူလအစ အဖြစ် သတ်မှတ်ခံထားရသော အီ သီယိုးပီးယားနိုင်ငံသည် အာဖရိက ၏ အကြီးဆုံးကော်ဖီထုတ်လုပ်သူ နှင့် တင်ပို့ရောင်းချသူဖြစ်ပြီး ကော်ဖီ ထုတ်လုပ်မှုကို စိုက်ပျိုးရေးဦးဆောင် သော နိုင်ငံ့စီးပွားရေး၏ အဓိက ကျောရိုးအဖြစ်သတ်မှတ်ထား ကြောင်း၊ ၎င်း၏ ကောင်းမွန်သည့် ကော်ဖီ အရည်အသွေးနှင့် အရသာများ ကြောင့် ၎င်း၏ ကော်ဖီသည် ကမ္ဘာ တစ်ဝန်းတွင် ဝယ်လိုအား မြင့်မား လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကေခိုင်ကျော်

en.people.cn/n3/2024/1210/ c90000-20252089.html

နိုင်သေးဘဲ တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူကာ စိုက်ပျိုးနေရ၍ နိုင်ငံတော်နှင့် စိုက်ပျိုး ရေးဌာနများက ပြည်တွင်းတွင် မျိုးစေ့ထုတ်နိုင်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် ရန်လိုပါကြောင်း အကြံပြုတင်ပြလိုက်ပါသည်။

လှဆန်း(စိုက်ပညာရှင်)

တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကော်ဖီ ပိုမိုတင်ပို့သွားရန် အီသီယိုးပီးယား မျှော်မှန်းထား

တွန်းအားပေးလျက်ရှိကြောင်း ကို အီသီယိုပ်ိဳးယားမှ တာဝန်ရှိသူများ နှင့် ကော်ဖီတင်ပို့ရောင်းချသူများက ပြောကြားခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။

အီသီယိုးပီးယားမှ ကော်ဖီကို တိုက်ရိုက်တင်သွင်းသည့် တရုတ် ကော်ဖီဝယ်သူများ သိသိသာသာတိုး လာခြင်းကြောင့် လွန်ခဲ့သည့် သုံးနှစ် အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံသို့ အီသီယိုးပီး ယား ကော်ဖီတင်ပို့မှုပမာဏသည် နှစ်စဉ် ပျမ်းမျှ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလာ

ပို့ရောင်းချသူများက အလေးပေး ပြောကြားခဲ့သည်ဟု သိရှိရသည်။

မကြာသေးမီနှစ်များအတွင်း အီသီယိုးပီးယားမှ တရုတ်နိုင်ငံသို့ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ကော်ဖီတင်ပို့မှု မြင့်တက်လာကြောင်းနှင့် တရုတ် လူ မျိုး များ အ ကြား တွ င် ကော် ဖီ သောက်သုံးသူ များပြားလာပြီး အီသီ ယိုးပီးယားကော်ဖီ၏ လူကြိုက်များ မှု မြင့်တက်လာခြင်းသည် အီသီယိုး စီးယား၏ ကော်ဖီတင်ပို့မှုဈေးကွက်

တရုတ်နိုင်ငံသည် အီသီယိုးပီးယား ကော်ဖီတင်ပို့မှု၏ ထိပ်တန်းနေရာ များအနက်မှ တစ်ခုဖြစ်လာသော ကြောင့်အီသီယိုးပီးယားအစိုးရသည် လျ င် မြ န် စွာ ကြီး ထွား လာ သော တရုတ်ကော်ဖီဈေးကွက်ကို ထပ်မံ ထိုးဖောက်ရန် စိတ်အားထက်သန် လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရ သည်။

Ethiopian Coffee and Tea Authority (ECTA)မှ တာဝန်ရှိ သူများသည် အရှေ့အာဖရိ ကရို အီ သီယိုပီးယားနိုင်ငံ၏ ကော်ဖီကို စိတ် ဝင်စားသော တရုတ်စီးပွားရေးကိုယ် စားလှယ်များနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ECTA က ထုတ်ပြန်သည့်ကြေညာ ချက်တွင် ဖော်ပြထားကြောင်း သိရှိရ သည်။

ဆွေးနွေးမှုအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံ သည် အီသီယိုးပီးယားကော်ဖီကို တင်သွင်းသည့်ထိပ်တန်း ၁၀ နိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံဖြစ်လာသော အနက်မှ ကြောင့် တရုတ်ဈေးကွက်သည် အီ သီယိုးပီးယားကော်ဖီ တင်ပို့ရောင်းချ သူ များ အ တွ က် ပို ၍ အ ရေး ပါ လာ ကြောင်းကို ECTA မှ တာဝန်ရှိသူ များနှင့် အီသီယိုးပီးယား ကော်ဖီတင်

စာ-၈ မု

ကိုထုတ်ကာ ပြုတ်စားခြင်း၊ လှော်စားခြင်း၊ သုပ်စားခြင်း၊ ဆန်၊ ခေါက်ဆွဲတို့ နှင့် စွစ်ပြုတ်လုပ်စားခြင်း၊ ဟင်းချက်စားခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။ စည် သွတ်ဘူးများ၊ အေးခဲဘူးများနှင့်လည်း စည်သွတ်၍ ကြာရှည်စားသုံးနိုင် အောင် စီမံကာ စားသုံးကြပါသည်။ စားတော်ပဲစေ့ကဲ့သို့ အစေ့ခြောက်ကို သိုလှောင်ထား၍လည်း ပြုတ်စားကြပါသည်။ အညွှန့်နှ၊ အရွက်နုများကိုသုတ် စားခြင်း၊ အစိမ်းကြော် ကြော်စားခြင်းများလည်း ပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။

ပဲစိမ်းသီးတွင်ပါဝင်သော အာဟာရဓာတ်များ

ပဲစိမ်းသီးတွင် ပိရိုတင်း၊ ဘီတာမင်မျိုးစုံ၊ ကစီဓာတ်၊ အမျှင်ဓာတ် နှင့် လူကိုအကျိုးပြုသော သတ္တုဓာတ်မျိုးစုံ ပါဝင်ပါသည်။

ပဲစိမ်းသီးဈေးကွက်အခြေအနေ

ပဲစိမ်းသီးဈေးအနေဖြင့် ယခုအခါ မြန်မာပြည်အပါအဝင် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ဈေးကွက်ကောင်းလျက်ရှိပါသည်။ အာဟာရဓာတ်နှင့် ပြည့်စုံပြီး စားသုံးရသည်မှာလည်း အရသာ အလွန်ရှိသဖြင့် အဆင့်မြင့် စားသောက်ဆိုင်များတွင် ပဲစိမ်းသီးအစို၊ အညွှန့်၊ အရွက်များကို အစိမ်းကြော်၊ အသုပ်နှင့် အဆင့်မြင့် ပဲစိမ်းသီးအလှော်များကို စားသုံးမှု များပြားလာသဖြင့် ဈေးကွက် ကောင်းမွန်နေပါသည်။

ဈေးကွက်အတွက်အရည်အသွေးမီ ပဲစိမ်းသီးဆွတ်ခူးခြင်း

ပဲစိမ်းသီးဈေးကွက် ကောင်းမွန်နေသောကြောင့် စိုက်ပျိုးသူများ အနေဖြင့် အရည် အသွေးမီ ပဲစိမ်းသီးများကို စနစ်တကျ ဆွတ်ခူးရိတ်သိမ်း အနေဖြင့် အရည် အသွေးမ ပစ်မီးသီးများကို စနစ်တကျ ဆွဲတံခူးရတ်သမီး ရန် လိုပါသည်။ ဈေးကွက်လိုအပ်ချက်အရ ပဲစိမ်းသီးအစို အရည်အသွေးမီရ နိုင်သောမျိုးနှင့် သက်တမ်းအရစိုက်ပြီး ရက် ၆၀-၇၀ ရက်သားတွင် ဆွတ်ခူး ပြီး စနစ်တကျထုပ်ပိုးပြင်ဆင်၍ ဈေးကွက်သို့ ပို့ကြရပါမည်။ ပဲစိမ်းသီးများကို စည်သွတ်မည် ဆိုပါက အချိန်ကိုက် ဆွတ်ခူးပေးရပါမည်။ အစေ့ခြောက်ကို ရိတ်သိမ်းရမည်ဆိုပါက အစေ့များ ရင့်မှည့်ပြီး ခြောက်မှသာ ရိတ်သိမ်းကာ အစေ့ထုတ်ပြီး စနစ်တကျသိမ်းရပါမည်။

ယခုအခါမြန်မာနိုင်ငံတွင် ပဲစိမ်းသီးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ မထုတ်လုပ်

c:វាយួយគ្នា:យើល

(ယခင်အပတ်မှအဆက်) အနာဂတ် ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံ စိုက်ပျိုးမွေးမြုရေးအဆင့်မြင့်ပညာ (Tertiary Education in

ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးတက္ကသိုလ်များ စံသတ်မှတ်ခြင်း

Agriculture) သင်ကြား၊ သုတေသနပြုမှုကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအလိုက် တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်များ (အဟောင်း၊ အသစ်) တွင် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ လက်မှတ်ရသင်တန်း (Certificate Courses)၊ ဒီပလိုမာ (Diploma Programs)၊ ဘွဲ့ကြို၊ ဘွဲ့လွန် (Undergraduate - and Post-graduate – M.Sc./PhD. Programs) သင်တန်းများ ထူထောင်ရာတွင် ပထမဦးစွာ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း တက္ကသိုလ်များ (World Top Universities) တွင်နိုင်ငံတကာက ကျင့်သုံးတိုင်းထွာလျက် ရှိသော စံပေတံ/ မှတ်ကျောက် (Criteria) များဖြင့် တိုင်းထွာနေပုံကို လေ့လာသင့်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့နာမည်ကြီး တက္ကသိုလ်များ အဆင့်အတန်း (Popular World University Ranking Systems) တိုင်းထွာရာတွင် ဆောင်ရွက်နေ သော နာမည်ကြီး အဖွဲ့ အစည်း များစွာရှိပါသည်-

- (က) ကျူအက်စနစ် (QS Quacquarelli Symonds World University Ranking System) ဥပမာ - အလုပ်ခန့်ထားမည့် ကုမ္ပဏီ၊ အဖွဲ့ အစည်း များက အသိအမှတ်ပြု၊ ဂုဏ်သတင်းကြီးတက္ကသိုလ်များ (For Employers Reputation) အတွက် အသုံးများ
- (ခ) တီအိပ်အီး စနစ် (THE Time Higher Education World University Ranking System) ဥပမာ - သုတေသန အဓိကထားပြုလုပ်သော တက္ကသိုလ်များ (For Research-Intensive Universities) အတွက် အသုံးများ
- (ဂ) ရှန်ဟိုင်း စနစ် (Shanghai Ranking System or ARWS Academic Ranking of World Universities)ဥပမာ -သုတေသန အဓိကထား ပြုလုပ်သော တက္ကသိုလ် များ (For Research-Intensive Universities) အတွက်အသုံးများ
- (ဃ) အမေရိကန် အကောင်းဆုံးတက္ကသိုလ် စနစ် (Best Global Universities Ranking System based on US News and World Reports) ဥပမာ - ဘက်ပေါင်းစုံမှ အကဲဖြတ်ခြင်း (For Comprehensive Metrics) အတွက် အသုံးများ
- (င) စီဒဗလျူယူအာစနစ် (CWUR Centre for World university Ranking System)
- (စ) လိတ်ဒန်း စနစ် (Leiden Ranking)
- (ဆ) တက္ကသိုလ် အင်တာနက်ကွန်ယက် ကိုကြည့်ရှူသော ဝက်ဘို မက်ထရစ် စနစ် (Webometrics System – Ranking based on Web of Universities) ဥပမာ - တက္ကသိုလ်မှ အင်တာနက်ပေါ်တွင်တင်ထား သော အခြေအနေ (For Web Presence) အတွက်အသုံးများ
- (ဇ) ရာယူအာ ရောင်းတက္ကသိုလ် စနစ် (RUR Round University Ranking System) စသည်တို့ဖြစ်ကြပါသည်၊

တခြား စနစ်များလည်း ရှိပါဦးမည်။ သို့သော် QS, THE, Shanghai စနစ်တို့သာအသုံးများကြပါသည်။

ယေဘူယျစံ သတ်မှတ်ချက်များ (General Key Criteria)

(၁) ပညာရပ်ဆိုင်ရာ နာမည်ဂုဏ်သတင်းမွေးခြင်း (Academic Reputation) တက္ကသိုလ်များ၏ အသက်ဖြစ်သော သင်ကြားရေး (Teaching) နှင့် သုတေသန (Research) ပိုင်းဆိုင် ရာတွင်နာမည်ကြီးနေခြင်း၊

(၂) အလုပ်အကိုင်ဆိုင်ရာ နာမည်ဂုဏ်သတင်းမွေးခြင်း (Employer Reputation) ဤ တက္ကသိုလ် ကျောင်းဆင်းများကို အလုပ်အကိုင်ခန့်ထား မည့် အဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီများက ကျေနပ်ခြင်း၊ ဦးစားပေး အလုပ်ခန့်ထား ခြင်း (Priority Employment) စသည် တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၃) သုတေသနရလဒ်များနှင့် ထိရောက်မှု (Research Output and Impact) တက္ကသိုလ်၏ သုတေသနများက နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြု ဂျာနယ်များတွင် ဖော်ပြခံရမူ အရေအတွက် (Number of research papers published in reputable Journals)၊ တက္ကသိုလ် ရှိ ဆရာ/ဆရာမများ၊ သုတေသီများ၊ ကျောင်းသား/သူများ၏ သုတေသနများ/ စာစောင်များကို ပြင် ပ သုတေသီများက ကိုးကားမှု အရေအတွက် (Citations per faculty)၊ သုတေသန အတွက် ပြင်ပမှရရှိသော သုတေသနရန်ပုံငွေ (Amount of External Funding secured for Research Projects) အစရှိသည်တို့နှင့် တိုင်းတာပါသည်။

(၄) တက္ကသိုလ်ရှိ ဆရာ/ဆရာမများ၊ သုတေသီများ၏ အရည်အချင်း မြင့်မားမှု (Faculty Quality) တက္ကသိုလ် ဆရာ/ဆရာမများ နိုလ်ဘယ်ဆု (Noble Prizes) ရွေတံဆိပ်/သက်ဆိုင်ရာ ဘာသာရပ် (Gold/Field medals) စသည်များ ဆုရရှိမှု (Achievements of faculty members)၊ ဆရာ/ ကျောင်းသား အချိုးနည်းမှု (Faculty-to-Student ratio) တနည်းအားဖြင့် ဆရာ/ဆရာမ၊ သုတေသီများ များပြားပြီး ကျောင်း/သူ အနည်းငယ်မျှကို သင်ကြား၊ ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲနိုင်မှုတို့နှင့် နှိုင်းယှဉ်တင်ပြကြပါသည်။

(၅) ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများ၊ဘွဲ့ ရများ၏အကျိုးရလဒ်(Student Outcomes) ဘာသာရဝ်ပေါင်းစုံဘွဲ့ ရများစွာမွေးထုတ်ပေးနိုင်မှု၊ နိုင်ငံတော် ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အလုဝ်လုဝ်ရာတွင် အရေးတစ်ကြီး လိုအပ်လျက် ရှိသော ပညာရဝ်များ၊ ဘာသာရဝ်များ မွေးထုတ်ပေးနိုင်မှု (Graduation rates and Employment outcomes of Graduates)၊ ဘွဲ့ ရ ကျောင်းသား ဟောင်းများ၏ တက္ကသိုလ်အပေါ် ပြန်လည်အားကိုးရမှု (Alumni Network Strength and its influence globally) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၆) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု (Internationalization) တက္ကသိုလ်တွင် နိုင်ငံတကာကျောင်းသားများနှင့် ပညာရှင်များ လာရောက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်မှု အရေအတွက် (Propotion of international students and faculty)၊ နိုင်ငံတကာတက္ကသိုလ် အချင်းချင်း ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်မှု (Global partnerships, Exchange Programs and Crossborder Collaboration) စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်၊

(၇) တက္ကသိုလ်၏အသောက်အဦများ၊ မြေနေရာအကျယ်အဝန်း၊ သု တေ သနအတွက် အထောက်အပံ့များ (Infrastructure) စာကြည့်တိုက်၊ ဓာတ်ခွဲခန်း၊ အားကစားကွင်းများ စသည့် တက္ကသိုလ်ဝင်း အရည်အသွေး ကောင်းမွန်မှု (Quality of Campus Infra-structure including libraries, laboratories and sport facilities)၊ တီထွင်ဖန်တီးမှုအတွက် အားပေးမှု၊ နည်းပညာ အသစ်များအတွက် တက္ကသိုလ်အတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားမှု (Investment in New Technology and Support for Innovation) စသည် တို့ဖြစ်ပါသည်။

(၈) အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်ပေးနိုင်မှုနှင့် အားလုံးအသုံးပြုနိုင်မှု (Inclusivity and Accessibility) ကျောင်းသား/ကျောင်းသူများအတွက် ပညာသင် ထောက်ပံ့ကြေးနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုမျိုးစုံ ကို လူမျိုး၊ ဘာသာမရွေး မ ခွဲခြားဘဲ ထောက်ပံ့နိုင်ရေး (Efforts to support students from diverse background including scholarships and financial aid)၊ ကျားမတန်းတူ ရရှိမှုနှင့် လူနည်းစုအပါအဝင် အားလုံး အခွင့်အရေး သာတူညီမျှရရှိစေမှု (Gender balance and support for underrepresented groups) စသည် တို့ပါဝင်ပါသည်။

(၉) တက္ကသိုလ်များက ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲစေမှု၊ ဒေသတွင်း လူမှု တာဝန်များပါ တာဝန်ယူနိုင်မှု (Sustainability and Social Responsibility) ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်ထားသော ရေရှည် တည်တံ့ခိုင်မြဲစေမှု ၁၇-ချက်ကို တက္ကသိုလ်များမှ အကူအညီရရှိနိုင်မှု (University's Contribution to Societal Well-being and Sustainable Development Goals - SDGs)၊ ဒေသလူထုပူးပေါင်းပါဝင်နိုင်မှုနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်း

နိုင်မှု (Initiatives in Community Engagement and Environmental Sustainability) စသည်တို့ ပါဝင်ပါသည်။

(၁၀) အထူးပြု ဘာသာရပ်အလိုက် နာမည်ကျော်၊ လူကြိုက်များ၊ ထူးချွန် စွာ စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (Specialized Ranking) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး (Agriculture)၊ အင်ဂျင်နီယာ (Engineering)၊ ဆေးပညာ (Medicine)၊ စီးပွားရေး၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး (Business) စသည့်ပညာရပ်များ တွင် တက္ကသိုလ် စာ-၁၁ သို့

စာ-၁၀ မှ

တစ်ကျောင်းချင်းအလိုက် သီးသန့်နာမည်ကျော်ကြားမှု စသည်တို့ ဖြစ် ပါသည်။

. အထက်ပါစံသတ်မှတ်ချက်များအရ - စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးတွင် ကမ္ဘာ့ ထိပ်တန်းရောက်နေသော တက္ကသိုလ် ၅ ကျောင်းကို စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီ၊ မညီ ဆွေးနွေးကြည့်ပါမည်။

ဗာဂန်နီဂန် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးသုတေသန တက္ကသိုလ်၊ နယ်သာလန် (c) နိုင်ငံ (Wageningen University & Research – WUR, The Netherlands) ဤတက္ကသိုလ် အကြောင်းဆောင်းပါးကို ၂၀၂၄-ခုနှစ် ဇွန် ၁၅ ရက်

နှင့် ဇူလိုင် ၁ ရက် ထုတ်The Agribiz News (Epaper 12, 13) စာမျက်နှာ ၁၀ နှင့် ၆ တွင် ရေးသားခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် အငြိမ်းစားယူခါနီး ပါမောက္ခ ချုပ်ဘဝ ၂၀၁၈-ခုနှစ် ဇွန်တွင် ရေဆင်းစိုက်ပြိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် တက္ကသိုလ် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ဆရာ၊ ကျောင်းသား စေလွှတ်၊ သုတေသနပြု၊ အကူအညီပေးရေး (MoU) သွားရောက် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ရသော တက္ကသိုလ် လည်းဖြစ်ပါသည်၊ ဤတက္ကသိုလ်၊ ဘာကြောင့် ပထမဖြစ်သည်ကို သုံးသပ် ကြည့်ရအောင်ပါ၊

(၁-က) ဗာဂန်နီဂန် တက္ကသိုလ်နှင့်သုတေသနဌာနကို ၁၉၉၇-ခုနှစ်တွင် ပေါင်းစည်း (Merging University and Research Institute) ခဲ့ပါသည်။ သုတေသန ပညာရှင်နှင့် တက္ကသိုလ်က ဆရာများက ပေါင်းစည်းမှုစွမ်းအား (Synergistic Effect)ရရှိကာ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး (Agriculture)၊ အစားအစာ (Food) နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သိပ္ပံ (Environmental Science) တို့ ကိုစုပေါင်း သင်ကြား၊ သုတေသနပြုမှုက ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း တက္ကသိုလ်အဖြစ်သို့ ရောက် အောင် တွန်းပို့ လိုက်ပါတော့သည်။

ဗာဂန်နီဂန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ အရေအတွက် (0-0) ၂၀၂၄ခုနှစ် ၁၃၅၆၄ ဦး (ပါရဂူဘွဲ့မပါ၊ နိုင်ငံတကာ ကျောင်းသား/သူ ၃၇၁၇ ဦး အပါအဝင်) ရှိနေပါသည်၊ ပထမဘွဲ့ /ဘွဲ့ကြို (Bachelor – B.A./B.Sc.) ကျောင်းသား/ကျောင်းသူက ၅၆၆၁ ဦးသာရှိပေမယ့် မဟာသိပ္ပံကျောင်းသား/ ကျောင်းသူ(M.Sc./M.Agr.Sc.)၇၂၈၄ ဦး၊ပါရဂူ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ ၂၄၄၀ (၂၀၂၃)၊ စုစုပေါင်း ဘွဲ့လွန်ဦးရေ ၉၇၂၄ ဦး (ဘွဲ့လွန်/ဘွဲ့ကြို အချိုး ၆၃%/ ၃၇%) ရှိနေခြင်းက တက္ကသိုလ်ထိပ်ဆုံးက ရောက်နေခြင်း ဒုတိယ အချက်ဖြစ်နေပါသည်။

(မြန်မာနိုင်ငံ တက္ကသိုလ်များတွင် ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသား ဦးရေက ဘွဲ့ကြို ကျောင်းသား အရေအတွက်ထက် များနေသည့် တက္ကသိုလ်တစ် ကျောင်းမှရှိနေမည်မထင်ပါ) ဘွဲ့လွန်ကျောင်းသား များနေရခြင်းက အရည် အချင်းမီ သုတေသန (Quality Research)၊ အရည်အချင်းမီ ဂျာနယ် စာတန်း များ (Qulity Publications)၊ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အကျိုးပြု မူဝါဒများစွာ ရရှိစေပါသည်။

တက္ကသိုလ် တစ်ကျောင်းလုံး ပါမောက္ခ ၂၃၄ ဦးအထိရှိပါသည်။ (ကမ္ဘာ့ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သော ဟားဗတ်တက္ကသိုလ် (Harvard University) တွင် ပါမောက္ခပေါင်း ၂၄၀၀ ကျော် ရှိပါသည်) ကျွန်တော်တို့ စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်တွင် ယခုတော့ ပါမောက္ခ ၃၀ ဦးလောက် ရှိပြီဟုပြောပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသားဘဝက ဌာနကြီး ၅ ခုမှ ပါမောက္ခ ၅ ဦးပဲ ရှိပါသည်၊ စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးပညာဌာနမှ ဆရာကြီး ဒေါက်တာ စိုင်းမြင့်လွင်ပင် ဖွဲ့စည်းပုံ မရှိ၍ အငြိမ်းစားယူသည်အထိ ပါမောက္ခ ဖြစ်မသွားခဲ့ရပါ။ အစိုးဖွဲ့စည်းပုံခန့် တက္ကသိုလ်နှင့် မိမိဘာသာ လွတ်လပ်စွာရပ်တည်နေသော တက္ကသိုလ် (Autonomous University) ဤမှာ ကွာခြား သွားပါပြီ။

ဗာဂန်နီဂန်တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ပေးသော အစီအစဉ် ပထမ သိပ္ပံဘွဲ့ (D-C) (20 BSc Programs) ၂၀ ခု၊ မဟာသိပ္ပံ (31 MSc Programs) ၃၁ ခုနှင့်တစ် ကမ္ဘာလုံးကို အဝေးမှသင်ပေးသော (49 Massive Open online courses) ၄၉ ခု အထိအောင် ရှိပြီး နှစ်စဉ်လည်း ဘွဲ့ပေးသော အစီအစဉ် အသစ်တွေ ထပ်မံတိုးချဲ့လျှက်ရှိပါသည်။ အားကျ အတုယူရပါမည်။

(၁-ဃ) ဗာဂန်နီဂန်တက္ကသိုလ်တွင် မဟာဌာန/အုပ်စုကြီး (Faculty/Chair Group) ၅ ခု ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးနည်းပညာနှင့်အစားအစာသိပ္ပံ

များ (Agrotechnology and Food Sciences) အုပ်စု ၂၀ ခု၊ မွေးမြူရေးသိပ္ပံ (Animal Sciences) အုပ်စု ၁၂ ခု၊ ပတ်ဝန်းကျင် သိပ္ပံများ (Environmental Sciences) အုပ်စု ၂၂ ခု၊ အပင်သိပ္ပံများ (Plant Sciences) အုပ်စု ၂ဝ ခု၊ လူမှုရေးသိပ္ပံများ (Social Sciences) ၂၁ ခု ရှိပါသည်။

(ရေဆင်းရှိ တက္ကသိုလ် ၃ ခု၊ သုတေသနဌာန ၃ ခု ပူးပေါင်းပြီး Systems) သင်ကြား/သုတေသန တွဲဖက်လုပ်ဆောင်ပါက (Cluster ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တက္ကသိုလ်များနှိုင်းယှဉ်မှုမှာ ထိပ်ဆုံးသို့ ရောက် သွားနိုင်ပြီး အနည်းဆုံး ကမ္ဘာမဟုတ်တောင် အရှေ့တောင် အာရှနိုင်ငံများ ထဲ တွင် နာမည်ရလာပါလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါသည်)

ဗာဂန်နီဂန်တက္ကသိုလ်မှ ဝန်ထမ်း (Wageningen University (o-c) Employees) ၃၅၈၈ ဦး၊ ဗာဂန်နီဂန် သုတေသနမှ ဝန်ထမ်း (Wageningen Research Employees) ၃၄၅၆ ဦး စုစုပေါင်း ၇၀၄၄ ဦး လက်ရှိတာဝန် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

စုစုပေါင်းဘတ်ဂျက် ၉၁၄ မီလီယမ်ယူရို ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် (O-C) တက္ကသိုလ်ဘ်က် အသုံး ၄၉၅ မီလိယမ်ယူရို ၌ ်နယ်သာလန်အဲစိုးရက တိုက်ရိုက် ၃၀၇ မီလီယမ်ယူရို၊ သွယ်ဝိုက် ၃၈မီလီယမ် ယူရိုသာရှိပြီး ၆၉ ရာ

ခိုင်နှုန်း ကျန်ရန်ပုံငွေများမှာ ပုဂ္ဂလိက၊ ကျောင်းလခ၊ အခြားရန်ပုံငွေ ကရရှိ ပါသည်။ သုတေသနဘက်အသုံး ၄၁၉ မီလီယမ်ယူရို၌ နယ်သာလန် အစိုးရ က အဓိက အသုံး ၃၉ မီလီယမ်ယူရို၊ သုတေသနအစီအစဉ် ၁၂၆ မီလီယမ် ယူ ရှိ သာရရှိပြီး (၃၉ ရာခိုင်နှုန်း ကျန်ရန်ပုံငွေများမှာ နိုင်ငံတကာသုတေသန ရန်ပုံငွေနှင့် အခြားရန်ပုံငွေများမှ ရရှိပါသည်။

သူတို့ကြွားထားသည့် ပါရဂူ ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ သုတေသန မှန်ခြံကြီးကလည်း ၁၀ ဧက ပတ်လည်လောက် ရှိနေပါသည်။ စမ်းသပ် သု တေ သနပြုရာ နေရာများကို ကားနဲ့သွားမှသာ ရပါသည်။

(၁-ဆ) သုတေသနစာတမ်းထုတ်ဝေမှုများ (Research Publications) ၂၀၂၃-ခုနှစ် တက္ကသိုလ် (Wageningen University) တစ်ကျောင်းလုံး ၂၉၄၄ စာစောင်၊ သုတေသနဌ္ဌာန (Wageningen Research) မှ ၇၃၆ စာစောင် (စုစုပေါင်း ၃၆၈၀) ပေါင်း ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ တက္ကသိုလ်များ တွင် အရည်အသွေးပြည့် သုတေသနစာတမ်းများကို အရည်အချင်းရှိ၊ ဆရာ/ ဆရာမများနှင့် ဘာသာရပ်ပေါင်းစုံ ဘွဲ့ကြို/ဘွဲ့လွန် ကျောင်းသား/ကျောင်းသူ အရေအတွက် များလာပါက နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို တိုက်ရိုက် အထောက်အကူ ဖြစ်စေမည့် လက်ရှိတောင်သူဦးကြီးများ တွေ့ကြုံနေရ သည့် စိုက်ပျိုး၊မွေးမြူရေးဆိုင်ရာပြဿနာများကို သုတေသန ပြုလုပ်ရင်း အဖြေရှာဖွေနိုင်ပါမည်။

ဒေါက်တာမျိုးကြွယ်

(စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းရောက် တက္ကသိုလ်များအကြောင်း ဆက်လက် ရေးသား ဆွေးနွေးပါမည်)

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရန်နှင့်ဈေးကွက်ရရှိစေရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအလေ့အကျင့်ကောင်း၊ ကောင်းမွန်သောရေသတ္တဝါ မွေးမြူရေးကျင့်စဉ်၊ ကောင်းမွန်သောတိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကျင့်စဉ်တို့ကို လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။

၂ဝ၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

a Ligging Ciceping m

သလောက်နည်းခြင်းကြောင့် ဈေးနှုန်းကောက်ယူနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ကြက်သွန် ဖြူ (ရှမ်း)မှာ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်အနည်း ငယ်ပိုလာခြင်း၊ စားသုံးသူများမှ ဝယ်လိုအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် အနည်းငယ် ဈေးနိမ်ခဲ့ သည်။ကြက်သွန်ဖြူ(ရှမ်း)တစ်ပိဿာလျှင် ယခင်အပတ်ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းမှာ ၁၄၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၁၃၇၅၀ ကျပ်သို့ ရောက်ရှိဈေး နိမ်ခဲ့သည်။အာလူးဈေးနှုန်းများမှာ တရုတ်အာလူးများ ကုန်အဝင်နည်းကာ ဈေးမြင့်နေချိန်တွင် ရှမ်းအာလူးများ ကုန်အဝင်ရှိလာခြင်း၊ အရောင်းအဝယ် တွေးမြင့်နေချိန်တွင် ရှမ်းအာလူးများ ကုန်အဝင်ရှိလာခြင်း၊ အရောင်းအဝယ် အေးခြင်းတို့ကြောင့် တရုတ်အာလူးမှာ အနည်းငယ် ဈေးနှိမ့်လာခဲ့သည်။ ရှမ်း အာလူးများမှာ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်ပုံမှန်ရှိလာခြင်း၊ ရောင်းလိုအားဝယ်လို အားမျှနေခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းများဖြင့်သာ ဈေးငြိမ်အရောင်း အဝယ့်အေးခဲ့သည်။ တူရုတ်အာလူးတစ်ပို့သာလျှင် ယခင် အပတ် ပျမ်းမျှ ဈေးနှုန်းမှာ ၆၅၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုံအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၆၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။ ရှမ်း အာလူးတစ်ပိဿာ၏ ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းများမှာ အာလူး(S1၊ OK၊ A1)တစ် ပိဿာလျှင် ၆၀၀၀-၅၀၀၀-၄၀၀၀ ကျပ်ဖြစ်သည်။

စားသုံးဆီ

စာအုန်းဆီ အမြောက်အများ ထုတ်လုပ်သော အင်ဒိုနီးရှားနှင့် မ လေးရှားနိုင်ငံများတွင် စားအုန်းဆီအထွက်နှုန်းကျဆင်းခဲ့ခြင်း၊ ဇီဝလောင်စာ ဆီအဖြစ်တိုးမြှင့်အသုံးပြုမှုရှိခဲ့ခြင်း၊ ဆီကြမ်းပို့ကုန်အခွန်နူန်းထားများ မြင့် လာ့ခြင်းစသည့် အခြေအနေများကြောင့် စားအုန်းဆီတွင်သွင်းဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့စားအုန်းဆီ ထုတ်လုပ်တင်ပို့သော နိုင်ငံများတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ဈေးကွက်ဈေးနှုန်းများအပေါ်အခြေခံ၍ စားအုန်းဆီ တွင်သွင်း သိုလှောင်ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ လုပ်ငန်းကြီးကြပ်မှု ကော်မတီ၏ ၂၀၂၄ ခု နှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၃ ရက်မှ ၂၉ ရက်အထိ ကုန်ဆုံးသော ကာလအတွက် ထုတ်

ယခုရက်သတ္တပတ်အတွင်း ဆန်စပါးကုန်စည်ဒိုင်၊ ဝါးတန်းလမ်း တွင် ထုတ်ပြန်ထားသော ဆန်ဈေးနှုန်းများအရ ရွှေဘိုပေါ်ဆန် အလတ်စ တစ်တင်းခွဲတစ်အိတ်လျှင် ၁၄၅၀၀၀ ကျပ်နှုန်းနှင့် အောက်စတစ်တင်းခွဲ တစ် အိတ်လျှင် ၁၄၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဖျာပုံပေါ်ဆန် အလတ်စ တစ်တင်းခွဲတစ်အိတ်လျှင် ၁၂၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းနှင့်အောက်စတစ်တင်းခွဲ တစ် အိတ်လျှင် ၁၁၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပေါ်ကျွဲဆန် အလတ်စတစ် တင်းခွဲတစ်အိတ်လျှင် ၁၀၂၀၀၀ ကျပ်နှုန်းနှင့် အောက်စ တစ်တင်းခွဲတစ် အိတ်လျှင် ၁၀၀၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဇီယာဆန်အလတ် စတစ် တင်းခွဲတစ်အိတ်လျှင် ၇၉၀၀၀ ကျပ်နှုန်းနှင့် အောက်စတစ်တင်းခွဲတစ်အိတ် လျှင် ၇၈၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဧည့်မထဆန် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ငစိန် ဆန်အလတ်စ တစ်တင်းခွဲ တစ်အိတ်လျှင်၇၂၀၀၀ကျပ်နှုန်းနှင့် အောက် စတစ်တွင်းခွဲတွစ်အွိတ်လျှင် ၇၁၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် လည်းကာင်း ရောင်းဝယ် လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ဈေးကွက်အတွင်း ရောင်းလိုအား၊ ဝယ်လိုအားမျှ ကာ ဆန်စပါးဈေးနှုန်းများ လက်ရှိဈေးနှုန်းတွင်ပင် တည်မြဲနေခဲ့သည်။ မြန်မာ့နိုင်ငံမှ အင်ဒိုနီးရှား၊ တရုတ်၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ မိုဖမ့်ဘွစ် စသော နိုင်ငံများသို့ ပုံမှန်တင်ဝို့မှုရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ ပြင်ပရှိ လက်လီဈေးကွက်တွင် အရည် အသွေး ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဆန်များအား သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းများထွက် ပိုမို သောစျေးနှုန်းများဖြင့် ရောင်းဝယ်လျက်ရှိသည်။ ရန်ကုန်ဈေးကွက်သို့ ဖျာ်ပုံ၊ မော်ကျွန်း၊ ဘိုကလေး၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ ဒေဒရဲ၊ ကော့မှူး၊ တွံတေး၊ ဝါးခယ်မံ၊ မြောင်းမြ၊ ကျိုက်လွှတ်၊ လပ္ပတ္တာ၊ ရွှေဘိုဒေသများမှ ဈေးကွက်သို့ ဆန်ဝင် ရောက်မှု ပုံမှန်ရှိခဲ့ပြီး စားသုံးသူများမှလည်း လိုအပ်သလောက်သာ ဝယ်ယူမှု ရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဆနံ

ပြန်ထားသော ရန်ကုန်အထိုင် လက်ကား ရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းမှာ စားအုန်းဆီ တွစ်ပိဿာလျှင် ဂ၂၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခင်အပတ် ဈေးနှုန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ့် ပါက ဆီတစ်ပိဿာလျှင် ၃၀ ကျပ် ဈေးမြင့်လာခဲ့သည်။ ပြင်ပရှိ လက်လီ ဈေးကွက်တွင် သတ်မှတ်ထားသော ဆီဆိုင်အချို့၌ ရည်ညွှန်းဈေးနှုန်းထက် များစွာမကွာသော ဈေးနှုန်းများဖြှင့် တစ်အိမ်ထောင်လျှင် စားအုန်းဆီ ၅ဂ က်ျပိသားနှိန်း ရောင်းချီပေးလျက်ရှိသည်။ အချို့သော မြို့နယ်များတွင် စား အုန်းဆီတစ်ပိဿာ၏ ပြင်ပပေါက်ဈေးမှာ ၁၄၀၀၀ ကျပ် ဝန်းကျင်ဖြစ်သည်။ အေးသန္တာဝင်း

စာ-၁၃ မှ

ဟင်းသီး/ရွက် နှင့်သစ်သီးဝလံ ဆောင်းကာလဖြစ်၍ ဟင်းသီး/ရွက်များ လှိုင်လှိုင်ဝင်ရောက်ပြီး ခရမ်းချဉ်သီး (ရှမ်းတောင်)မှာ ၂၀ ပိဿာတိစ်သေတ္တာ ၈၀၀၀၀မှ ၉၀၀၀၀ ကျပ်၊ မိတ္ထိလာမြန်မာသီး တစ်ပိဿာ ၅၀၀၀ကျပ်ဖြင့် မြို့တွင်းသုံးဝယ်ယူမှု သာရှိပြီး နယ့်ဝေးတင်ပို့ရမှုနည်းနေသည်။ ငရုတ်စို (ရှည်)မှာ မုံရွာ၊ ချောင်းဦး၊ သာစည်ဘက်မှ အဝင်များလာခြင်း၊ နယ်ဝေးတင်ပို့ရမှုမရှိဘဲ ဗေဒါရွှေကြာ နှင့် လက်ဖက်ဆိုင်များ၊ ငဝိထောင်းသမားများ အဝယ်သာရှိခြင်းကြောင့် တစ် ပိဿာ ၃၀၀၀ကျပ်၊ ငရုတ်စို(လတ်) တစ်ပိသာ ၈၀၀၀ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်သွား သည်။ ဆောင်းကာလဖြစ်၍ မန္တလေးအနီးဝန်း ကျင်နှင့် အောင်ပန်းဘက်မှ ပန်းမုံလာတစ်ပွင့် ၁၀၀၀ကျပ်၊ ဂေါ်ဖီတစ်ထုပ် ၁၅၀၀ကျပ်၊ ဂေါ်ရခါးသီး ၃၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။

သခွားမွှေး၊ ရွှေသခွားများ ဝင်ရောက်မှုရှိသော်လည်း အဝင်နည်း သဖြင့် တစ်လုံး ၄၀၀၀မှ ၅၀၀၀ကျပ်၊ ပန်းလိမ္မော်၊ ပျားလိမ္မော် ၁၁ ပိဿာတစ် ခြင်း ၁၂၀၀၀၀ကျပ်မှ ၁၃၀၀၀၀ကျပ်၊ ထောပတ်သီး ၁၀၀မှ ၁၂၀လုံးပါတစ် မ္ဘတ် ၃၀၀၀၀ကျပ်၊ ညောင်ပန်းဝန်းကျင်မှ သင်္ဘောသီး ၂လုံးတွဲတစ်ထုပ် ၃၅၀၀ကျပ်၊ ရမည်းသင်းမှ စပျစ်သီး (BQ) အလုံးကြီး တစ်ပိဿာ ၁၃၀၀၀ ကျပ်၊ ပန်းသီးအိတ်စွပ် ၁၀၀ လုံးပါ ၁ဖာ ၉၅၀၀၀ကျပ်တို့ဖြင့် မန္တလေး ဝနီးကျင် အမှာရှိသောမြို့များ၊ ပြင်ဦးလွင်၊ လက်ပီလှ၊ မုံရွာ စသောမြို့များသို့ တင်ပို့မှုရှိသည်။ ခင်မေကြည်

အစေ့ထုတ်ပြောင်း

အစေ့ထုတ်ပြောင်းများမှာ နယ်မြေဒေသ အခြေအနေများအရ စိုက်ပျိုးမှုလျော့ကျခြင်း၊ ရေဘေးသင့်ခဲ့ခြင်း၊ သွင်းအားစုစရိတ်များ ဈေးမြင့် မ်ားမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုစရိတ်များမြင့်ကာ ပြောင်းဈေးမြင့်နေခြင်း၊ ပြည်ပနိုင်ငံများမှ ဝယ်လိုအားကောင်းကာ ပြည်တွင်းမှ ရောင်းလိုအားနည်း ခြင်း၊ ပြည်ပပို့ကုန်/သွင်းကုန်ကဏ္ဍတွင် ငွေပေးချေမှုကို ပြည်ပငွေများနှင့် ပွေးချွေနိုင်ခြင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ အကောက်ခွန်လွတ်ဖြင့် အများ အပြားတွင်ပို့ မှုရှိခြင်း၊ဖိလစ်ပိုင်၊ဗီယက်နမ်၊ တရုတ်နိုင်ငံများမှလည်း ဝယ်ယူမှုရှိခြင်းတို့ ကြောင့် အစေ့ထုတ်ပြောင်း ဈေးနှုန်းများ ယခင်အပတ်ထက်ဈေးမြင့်ခဲ့သည်။ အစေ့ထုတ်ပြောင်း ၅၄ ပိဿာလျှင် ယခင်အပတ် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းမှာ ၈၉၆၄၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်း ၉၀၁၈၀ ကျပ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ ဈေး မြင့်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စားဖိုဆောင်သီးနှံ

ငရုတ်ခြောက်(ရှည်)မှာ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်အနည်းငယ်ပိုလာ ခြင်း၊ စားသုံးသူများမှ ဝယ်လိုအားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် အနည်းငယ်ဈေးနိမ့်ခဲ့သည်။ ငရုတ်ခြောက့်(လတ် နှင့် ပွ)မှာ ဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်နည်းကာ ဈေးမြင့်နေသော်လည်း စားသုံးသူများမှ ဝယ်ယူစားသုံးမှု နည်းခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ်ဈေးနှုန်းများဖြင့်သာ ဈေးငြိမ်အရောင်းအဝယ် အေးခဲ့သည်။ ဈေးကွက် သို့ ပန်းတနော်၊ ပန်းရဲ၊ မြားနီ၊ မြစ်ဝ(မိုးထောင်)နှင့် ဆင်ဖြူကျွန်း၊ မြစ်ဝပုင္ရရုတ်များ ဝင်ရောက်မှုရှိခဲ့ ပြီး ငရုတ်ခြောက်(ရှည်၊ လတ်၊ပွဲ)တစ်ပိဿာလျှင် ယခင်အပတ်ပျမ်းမျှ ဈေးနှုန်းမှာ (၈၀၀၀-၁၅၂၅၀ ၁၂၀၀၀)ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ (၇၇၅၀-၁၅၂၅၀-၁၂၀၀၀)ကျပ် ဖြစ်သည်။ ကြက်သွန်နီ (ထူး၊လတ်၊သေး) ဈေးနှုန်းများမှာ နွေကြက်သွန်နီ အဟောင်းလက်ကျန်များ အရည်အသွေးနိမ့်လာ ချိန်ဖြစ်ခြင်း၊ ဈေးကွက်သူ ကုန်အဝင်များခြင်း၊ ရောင်းလိုအားများခြင်းတို့ကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် ဈေးနိမ့်ခဲ့သည်။ ကြက်သွန်နီ (ထူး၊လတ်၊သေး) တစ်ပိဿာလျှင် ယခင်အပတ် ပျမ်းမျှဈေးနှုန်းမှာ ၃၇၅၀-၂၈၀၀-၁၈၀၀ ကျပ်ဖြစ်ပြီး ယခုအပတ်ဈေးနှုန်းမှာ ၂၉၀၀-၁၈၅၀-၁၀၀၀ ကျပ်သို့ ရောက်ရှိ ဈေးနိမ့်ခဲ့သည်။ဈေးကွက်သို့ ဆိတ် ဖြူ၊ မြင်းခြံ၊ မုံရွာ၊ တောင်သာ၊ ပခုက္ကူဒေသများမှ ကုန်ဝင်ရောက် မှုရှိခဲ့ ကြောင်းသိရသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ(ကြူကုတ်)မှာဈေးကွက်သို့ ကုန်အဝင်မန်

ပြည်တွင်းရှေးကွက် 💀

၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

ကုလားပဲ အသစ်မဝင်သေးခြင်း၊ လက်ကျန်နည်းခြင်း၊ ပဲကြော်/

လှော်သမား၊ ခွဲစက်သမား အဝယ်ရှိခြင်းကြောင့် ကုလားပဲ (ကုဖြူကြီး) ၃တင်းတစ်အိတ် ၂၉၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၉၅၀၀၀ ကျပ်သို့လည်းကောင်း၊ ကုလားပဲ(လုံးဝါကြီး)မှာလည်း ပဲခွဲစက်များ အဝယ်ပုံမှန်ရှိခြင်းကြောင့် ၃တင်း တစ်အိတ် ၂၈၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၂၈၂၀၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမသိမသာမြင့်သွားသည်။ ပဲစိုများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစုံထွက်သော ဆောင်းကာလဖြစ်၍ ကုလားပဲ (ခွဲခြမ်း)မှာ အရောင်းအဝယ်အေးပြီး တစ်ပိဿာ ၇၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးငြိမ် နေသည်။

ပဲယင်း၊ မြေထောက်ပဲ၊ စားတော်ပဲ(ကျွန်း)တို့မှာ အသစ်မဝင်သေး ခြင်းကြောင့် ပဲခွဲစက်၊ လုပ်ငန်းသမား အကြော်အလှော်သမားအဝယ် နည်း သော်လည်း ပဲယင်း ၃တင်းတစ်အိတ် ၂၅၅၀၀၀ ကျပ်၊ မြေထောက်ပဲ အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး ၃၄၀၀၀၀ ကျပ်၊ စားတော်ပဲ (ကျွန်း) ၄၉၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။

ပဲလွန်းဖြူ/ပြာမှာ ဆောင်းပဲ ဝင်ချိန်နီးခြင်း၊ လက်ကျန်များ၍

သင်္နီ ရန်ကုန်ပေါ်ဆန်း၊ ရွှေဘိုပေါ်ဆန်းတို့မှာ အဝင်ပုံမှန် ရှိခြင်း၊ မြို့တွင်းစားသုံးမှု ပုံမှန်ရှိခြင်းကြောင့် ရန်ကုန်ပေါ်ဆန်းတစ်အိတ် ၁၃ဝဝဝဝကျပ် ဈေးဖြင့် တည် ငြိမ်နေပြီး ရွှေဘိုပေါဆန်းမှာ အသစ်ဝင်ချိန်နီးသဖြင့် လက်ကျန်နည်းပြီးတ အိတ် ၁၅ဝဝဝဝကျပ် မှ ၁၄၅ဝဝဝ ကျပ်သို့ ဈေးမသိမသာ နိမ့်သွားသည်။ မနောသုခမှာ အသစ်ဝင်ရောက်မှုရှိခြင်းကြောင့် အသစ်တစ်အိတ် ၈ဝဝဝဝ ကျပ်၊ အဟောင်း တစ်အိတ် ၉ဝဝဝဝကျပ်ဖြင့် မြို့တွင်းသုံးဝယ်ယူမှု ပုံမှန်ရှိ နေသည်။ ငစိန်နှင့် ဇီယာဆန်မှာ အသစ်မဝင်သေးခြင်း၊ လက်ကျန်နည်း၍ ပင်ရင်းဈေးမြင့်ခြင်း၊ လုပ်ငန်း သမားနှင့် မြို့တွင်းသုံးအဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် ငစိန်တစ်အိတ် ဂစဝဝဝကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေပြီး၊ ဇီယာဆန်မှာ တစ် အိတ် ၈ဝဝဝဝကျပ်မှ ၉ဝဝဝဝကျပ်သို့ ဈေးတည်ငြိမ်နေပြီး၊ ဇီယာဆန်မှာ တစ် အိတ် ၈ဝဝဝဝကျပ်မှ ၉ဝဝဝဝကျပ်သို့ ဈေးဘည်မသာပြင့်သွားသည်။ရောမင်း ဆန်မှာ အဝေးတင်ပို့ရမှုနည်းခြင်း၊ မြို့တွင်းသုံးပုံမှန်ရှိခြင်း၊ အသစ်ဝင်ချိန် နီး၍ လှောင်သမားထုတ်ရောင်းမှုရှိခြင်းကြောင့် တစ်အိတ် ၁၄ဝဝဝဝဝကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။

Agribiz

မန္တလေးပွဲစားကုန်သည် စက်ပိုင်ကထိန်တော်အသင်း၊ ကိုင်းတန်းဈေး၊ သီရိမာလဘဈေးတို့မှ ၂၄-၁၂-၂၀၂၄ ရက်နေ့ ကောက်ယူဈေးနှုန်းများဖြစ်ပါသည်။

လှောင်သမားထုတ်ရောင်းမှု ရှိခြင်း၊ လက်လီသမား အဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် ပဲလွန်းဖြူ ၃တင်းတစ်အိတ် ၃၅၀၀၀၀ကျပ်မှ ၃၃၀၀၀၀ကျပ်၊ ပဲလွန်းပြာ ယခင်အပတ်၂၈၀၀၀၀ကျပ်မှ ၂၅၀၀၀၀ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်သွားသည်။ ပဲကြီး (ကြီး/သေး) ထောပတ်ပဲ(ကြီး/သေး) တို့မှာ မိုးပဲလက်ကျန်

ပဲကြီး (ကြီး/သေး) ထောပတ်ပဲ(ကြီး/သေး) တို့မှာ မိုးပဲလက်ကျန် နည်းခြင်း၊ ဆောင်းပဲမဝင် သေးခြင်း၊ လုပ်ငန်းသမား၊ ပဲကြော်/ လှော်သမားအ ဝယ်နည်းခြင်း၊ လှောင်သမားထုတ် ရောင်းမှုရှိခြင်း ကြောင့် ပဲကြီး(ကြီး) ၃ တင်းတစ်အိတ် အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး ၃၀၀၀၀၀ကျပ်မှ ၂၈၀၀၀၀ကျပ် သို့လည်ကောင်း၊ ပဲကြီး(သေး) ၂၄၀၀၀၀ကျပ်၊ ထောပတ်ပဲ (ကြီး) ၃၉၀၀၀၀ ကျပ်၊ ထောပတ်ပဲ(သေး) ၃၀၀၀၀၀ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည် ငြိမ်နေသည်။

ဂျုံနှင့်အစေ့ထုတ်ပြောင်း

ဂျုံဈေးနှုန်းများ အနေဖြင့် အသစ် မဝင်သေးခြင်း၊ လက်ကျန်နည်း ခြင်းကြောင့် ဂျုံစက်များ ဝယ်ယူမှုနည်းသော်လည်း ငါန်စွန်မြို့သာ၊ မုံရွာ၊ မြင်းမူ၊ မြောင်၊ စစ်ကိုင်း၊ ဘုတလင်၊ ဆားတောင်၊ ရွှေဘိုတို့မှ ဂျုံ ၃တင်းတစ် အိတ် အရည် အသွေးပေါ်မူတည်၍ ၂၁၀၀၀၀ကျပ်မှ ၂၂၀၀၀၀ကျပ်၊ ရှမ်းဂျုံ ၂၀၀၀၀၀ကျပ်၊ ကြူကုတ်ဂျုံ ၁၀၀၀၀၀ ကျပ် အထွက်တိုးဂျုံ ၁၉၇၀၀၀ ကျပ် ဖြင့် ရောင်းဝယ်မှုရှိပြီး သြစတေးလျဂျုံမှုန်မှာ တစ်ပိဿာ ၃၇၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။ အစေ့ထုတ်ပြောင်းဈေးနှုန်းမှာ မိုးပြောင်းများရာသီ ဥတုကြောင့် အထွက်နည်းအဝင်နည်းခြင်း၊ ထွက်ရှိရာဒေသသို့ တိုက်ရိုက် ဆင်းဝယ်ယူမှုရှိ၍ အဝင်နည်းခြင်းရှိ သော်လည်း လက်ကျန် အရည်အသွေး ညံ့ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်အစာစပ်သမားအဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် ၃ တင်းတစ်အိတ် စ၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၇၄၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်သွားသည်။

စာဖိုဆောင်သီးနှံ

ငရုတ်ခြောက်နယ်စုံမှ ဝင်ရောက်သော်လည်း အထွက်နည်း၊ အဝင် နည်းသဖြင့် ငရုတ်ခြောက်(ရှည်) တစ်ပိဿာ ၁၅၀၀၀ကျပ်မှ ၁၈၀၀၀ကျပ် ဖြင့် ဈေးငြိမ်နေပြီး ငရုတ်ခြောက်(လတ်)မှာ အရည်အသွေးပေါ်မူတည်၍ ၇၀၀၀ကျပ်မှ ၁၀၀၀၀ကျပ် ဈေးရှိပြီး ငရုတ်ခြောက်(ပွ) မှာ သဘာဝသီးမရှိဘဲ Air con သီးများသာ ရှိခြင်းကြောင့် တစ်ပိဿာ ၂၅၀၀၀ကျပ် ဈေးရှိသည်။

Air con သီးများသာ ရှိခြင်းကြောင့် တစ်ပိဿာ ၂၅၀၀၀ကျပ် ဈေးရှိသည်။ ကြက်သွန်နီ (ကြီး)မှာ မြစ်သားကြက်သွန် အဝင်များလာပြီး ကြီး တစ်ပိဿာ ၄၃၀၀ကျပ်၊ လတ်တစ်ပိဿာ ၃၈၀၀၀ကျပ်၊ သေးတစ်ပိဿာ ၃၀၀၀ကျပ်ဈေးရှိသည်။ ရွှေဘိုဘက် မှလည်း ဝင်ရောက်ပြီး တစ်ပိဿာ ၂၈၀၀ကျပ်ဈေးရှိသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ(တရုတ်)မှာ လမ်းပမ်းဆက် သွယ်ရေး အခြေအနေအရ အဝင်များလာပြီး ယခင်အပတ် ၁၈၅၀၀ကျပ်မှ ယခုအပတ် တစ်ပိဿာ ၁၇၅၀၀ ကျပ်သို့ ဈေးမသိမသာ နိမ့်သွားသည်။ ကြက်သွန်ဖြူ (ရှမ်း)မှာ အဝင်ပုံမှန် မြို့တွင်းသုံး ပုံမှန်ရှိခြင်း၊ အရည် အသွေးပေါ်မူတည်၍ ဈေးကွာခြားမှုရှိခြင်းကြောင့် အနိမ့်ဆုံး တစ်ပိသာ ၁၁၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၄၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။

အောင်ပန်းအာလူးအဝင်နည်းပြီးတရုတ်အာလူးများသာဝင်ရောက် ပြီး တစ်ပိသာ ၆၅၀၀ ကျပ် ဈေးရှိသည်။

ဆီထွက်သီးနှံနှင့် ဆီ

မြေပဲ (လုံးဆန်/ဆီဆန်) ဈေးနှုန်းမှာ မိုးမြေပဲဝင်ရောက်မှုရှိခြင်း၊ ဆောင်ပဲဝင်ချိန်နီးခြင်း၊ လုပ်ငန်းသမား၊ ဆီစက်သမား အဝယ်ပုံမှန်ရှိခြင်း ကျောင့် မြေပဲ(လုံးဆံ) ၁၀၀၀ိဿာ အရည်အသွေး အကောင်းဆုံး ၈၅၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေပြီး မျိုးမြေပဲမှာ ၁၀၀၀ိဿာ ၈၆၀၀၀၀၀ကျပ်ဈေးရှိ ပြီး မြေပဲ (ဆီဆန်)မှာ ဆီစက်သမားအဝယ်ပုံမှန်ရှိခြင်းကြောင့် မိုးလက်ကျန် နည်းပြီး ဆောင်းမြေပဲ မဝင်သေးခြင်းကြောင့် ၁၀၀ ၀ိဿာ ၈၂၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၈၄၀၀၀၀ကျပ်သို့ဈေးမြင့်သွားသည်။

ဆောင်းနှမ်းအသစ်များဝင်ရောက်ခြင်း၊ နှမ်းဝါ/နီများလည်း ဝင် ရောက်ခြင်း၊ အဝေးပို့ရန်အဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် နှမ်းဖြူ ၄၅ ပိဿာ အရည် အသွေး အကောင်းဆုံး ၃ဂုဝဝဝဝကျပ်သို့ မသိမသာနိမ့်သွားပြီး နှမ်းညိုမှာ အဝင်ပုံမှန် ဆီစက်သမားအဝယ် ပုံမှန်ရှိခြင်းကြောင့် ၄၅ပိဿာ ၃၁ဝဝဝဝ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။ နှမ်းနက်(စဗုံ)မှာ အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ ဈေးကွာခြားမှုရှိခြင်း၊ လုပ်ငန်းသမားအဝယ်သာရှိခြင်းကြောင့် ၄၅ပိဿာ ၆၆၅ဝဝဝ ကျပ်မှ ၆၉ဝဝဝဝ ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်သွားသည်။ နှမ်းနီနှင့် နှမ်းဝါလည်း ဝင်ရောက်မှုရှိပြီး အဝင်နည်းခြင်းကြောင့် နှမ်းနီ (၄၅)ပိဿာ ၃၄ဝဝဝဝကျပ်၊ နှမ်းဝါ ၃၃ဝဝဝဝကျပ်ဖြင့် ရောင်း ဝယ်မှုရှိသည်။

ပန်းနှမ်းနှင့် နေကြာမှာ အရောင်းအဝယ်အေးခြင်း၊ ပစ္စည်းရှားခြင်း ကြောင့် ပန်းနှမ်း ၄၅ပိဿာ ၂၄၀၀၀၀ ကျပ်၊ နေကြာ ၂၇ပိဿာ ၂၃၀၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည်ငြိမ်နေသည်။

ဆီဈေးနှုန်းများအနေဖြင့် မြေပဲ (ဆီဆန်) ဈေးမြင့်ခြင်း၊ ပန်းနှမ်း၊ နေကြာဆီများ အရောင်းအဝယ်နည်း ပစ္စည်းရှားသဖြင့် ပဲဆီအား သုံးစွဲရန် ဝယ်ယူမှုများခြင်းကြောင့် ပဲဆီတစ်ပိဿာ ၁၆၀၀၀ ကျပ်၊ နှမ်းဆီတစ်ပိဿာ ၁၄၅၀၀ကျပ်၊ ပန်းနှမ်းဆီ ၁၄၀၀၀ကျပ်၊ ပဲပုတ်ဆီ ၁၂၀၀၀ကျပ်ဖြင့် ဈေးတည် ငြိမ်နေသည်။

ပဲမျိုးစုံ

မတ်ပဲမှာ အဟောင်း ရောင်းဝယ်မှုမတွေ့ရဘဲ အသစ်များသာ ပဲခွဲ စက်နှင့် လှောင်သမား ဝယ်ယူမှုအနည်းငယ်သာရှိခြင်း ကြောင့် ထွက်ရှိရာ ဒေသ အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ အနိမ့်ဆုံး ၃တင်းတစ်အိတ် ၃၀၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၀၈၀၀၀၀ကျှပ်ထိ ဈေးအမျိုးမျိုးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။

ပဲတီစိမ်း(အညာ)မှာ အဝင်ပုံမှန်၊ ပဲခွဲစက်များ အဝယ်ပုံမှန်ရှိခြင်း၊ တရုတ်ဝယ်လက်နည်းခြင်းကြောင့် ထွက်ရှိရာဒေသ အရည်အသွေးပေါ် မူတည်၍ အနိမ့်ဆုံး ၃တင်းတစ်အိတ် ၂၈၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၀၅၀၀၀ ကျပ် ဈေး အမျိုးမျိုးဖြင့် ရောင်းဝယ်နေသည်။

ပဲပုတ်(ရှမ်း/မြန်မာ) တို့မှာ မိုးလက်ကျန်နည်းခြင်း၊ ဆောင်းပဲ စိုက် ပျိုးထားဆဲဖြစ်ခြင်း၊ စိုက်ကေနည်း အထွက်နည်း အဝင်နည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်း သမားအဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် ပဲပုတ် (မြန်မာ) ၃တင်းတစ်အိတ် ၄၀၀၀၀၀ ကျပ်မှ ၅၀၀၀၀၀ကျပ်သို့ ဈေးမြင့်သွားပြီး ပဲပုတ်(ရှမ်း) မှာ ဆီစက်သမား အ ဝယ်နည်းခြင်းကြောင့် ၃တင်းတစ်အိတ် ၃၉၀၀၀၀ကျပ်မှ ၃၇၀၀၀၀ကျပ်သို့ ဈေးနိမ့်သွားသည်။

وتصليد ألفدا فيداد

ចញ្ញេះប៉ូចលិ

០ង៉ឺញឹះភ្លារទស្សបិន្យាះអូម្យាះ 🧃

ထိုကဲ့သို့ လက်တွေ့ကျပြီး အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးရေး ပညာများကို ကျေးလက်နေစိုက်ပျိုးရေးပြည်သူများထံသို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့်ရောက်ရှိပြီး အသုံးချနိုင် စေရေး စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံဘွဲ့ရ ပညာရှင်များသာ မက အလယ်အလတ်တန်း စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင်များနှင့် အခြေခံအဆင့် စိုက်ပျိုးရေးကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ များစွာမွေးထုတ် ပေးရန် လည်း လိုအပ် ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဒီပလိုမာ အောင်လက်မှတ်ပေးသည့် ယခင် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံကျောင်းများအပြင်၂၀၂၃-၂၀၂၄ ပညာသင်နှစ်ကစပြီး စိုက်ပျိုးရေး ဘာသာရပ်သင်ကြားပေးသည့် အထက်တန်းကျောင်း ၈၅ ကျောင်းကိုလည်း နိုင်ငံတစ်ဝန်း ဖွင့်လှစ်ပေးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ ကျောင်းများနှင့် စိုက်ပျိုးရေးဘာသာရပ် သင်ကြားပေးသည့် အထက်တန်း ကျောင်းများမှ ထူးချွန်စွာအောင်မြင်ကြသူများကိုလည်း သတ်မှတ်အရည်အ ချင်းနှင့်အညီ အဆင့်ဆင့်စိစစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးပညာရှင်များအဖြစ် မွေး ထုတ်ပေးနိုင်ရေး တက္ကသိုလ်က အားထုတ်ဆောင်ရွက်နေကြသည်ကို သိရိုရ သည့်အတွက် ကျေနပ်အားရဖြစ်မြံကြောင်း။

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်၏အရေးပါမှုကို အသိအမှတ်ပြုချီးမြှောက် သည့်အနေဖြင့် အစိုးရအဆက်ဆက်သည် တက္ကသိုလ်၏အထင်ကရ အထိမ်း အမှတ်နှစ်များတွင် အထင်ကရ အဆောက်အဦများဆောက်လုပ်ပြီး မှတ်တမ်း တင် ဂုဏ်ပြုခဲ့ကြကြောင်း၊ စိန်ရတုနှစ်ဖြစ်သည့် ၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ဂုဏ် ကျက်သရေတင့်တယ်သည့် စိန်ရတုဓမ္မာရုံနှင့် သေသပ်လှပသည့် စိန်ရတု အစည်းအဝေးခန်းမ၊ တက္ကသိုလ်နှစ် (၉၀) ပြည့်သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ခမ်းနားထည်ဝါသည့် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့နှင်းသဘင်ခန်းမကို တည်ဆောက် မှတ်တမ်းတင်ပေး ခဲ့ကြောင်း၊ ယခုတက္ကသိုလ်နှစ် (၁၀၀) ပြည့် အခါသမယ တွင် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ရာပြည့်ခန်းမအဆောက်အဦကြီးကို အထင်ကရ သမိုင်းမှတ်တိုင်တစ်ခုအဖြစ် ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့် တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ သည်မှာ အလွန်ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ သည်မှာ အလွန်ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာဖြစ်ကြောင်း၊ တည်ဆောက်ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည့် အဆောက်အဦများကို တန်ဖိုးရှိစွာအသုံးပြုနေကြဆဲဖြစ်သကဲ့သို့ ယခုဖွင့်လှစ် သည့် ရာပြည့်ခန်းမအဆောက်အဦကိုလည်း ပညာရပ်ဆိုင်ရာအခမ်းအနား များ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ နှီးနောဖလှယ်ပွဲများအတွက် အကျိုးရှိရှိ ထိထိရောက် ရောက် အသုံးပြုသွားကြရန် တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်း။ ကိုယ့်ခွန်၊ ကိုယ့်အား၊ ကိုယ့်စွမ်းပတားဖြင့် နိုင်ငံအကျိုးပြု

ကိုယ့်ခွန်၊ ကိုယ့်အား၊ ကိုယ့်စွမ်းပကားဖြင့် နိုင်ငံအကျိုးပြု စားရေရိက္ခာ ပြည့်စုံဖူလုံစေရေး ဆောင်ရွက်နေကြသည့် စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင် မျိုးဆက်ဟောင်း၊ မျိုးဆက်သစ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍသည် ရာပြည့် သမိုင်းတွင် မှတ်တမ်းထိုးခဲ့ကြပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မွန်မြတ် လုပြီးအတ္တ နှင့်ပရ အကျိုးနှစ်ဝကိုရစေသည့် စိုက်ပျိုးနည်းပညာရပ်များကို ပြန့်ပွား တိုးတက် စေရေး မျိုးဆက်သစ်များထံ လက်ဆင့်ကမ်းမျှဝေပေးပြီး အနာဂတ် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ အောင်မြင်တိုးတက်စေရန် စွမ်းစွမ်းတမံ ဆက်လက် လုပ်ဆောင်သွားကြရန်လည်း တိုက်တွန်း မှာကြားလိုကြောင်း။

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်တွင်တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနအပြင် အခြားသောဌာန နှင့် နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် ကျရာအခန်း ကဏ္ဍမှ ဦးလည်မသုန်ထမ်းရွက်ခဲ့ ကြသည့် ပညာရှင်များကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုပါကြောင်းနှင့် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေဆဲပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍနှင့် နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများတွင် စိုက်ပျိုးရေးအကျိုးကိုဆောင်ရွက်နေသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုလည်း နိုင်ငံအကျိုး

ဆတက်ထမ်းဝိုး လုပ်ဆောင်နိုင်ကြရန်လည်း ဆန္ဒပြုအပ်ပါကြောင်း ဆက်လက်၍လည်း တက္ကသိုလ်ကြီး၏ ရည်မှန်းချက် တာဝန်ဖြစ်

သက္လလက္၍လည္း တက္ကသုလက္ခြး၏ ရည္မမွနးချက တာဝနဖြစ သည့် စားရေရိက္စာ ထုတ်လုပ်မှု နည်းပညာများကို စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများ အကျိုး၊ တိုင်းပြည်အကျိုး၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်တည်တံ့စေ ရေးအကျိုးတို့ ကို ရည်သန်ပြီး ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ လုပ်ဆောင်နိုင်ကြစေရန်၊ နိုင်ငံတွင်ရှိ သည့် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနှင့် လူသားအရင်းအမြစ်ဆိုင်ရာ အခြေခံ ကောင်း များ၏ အားသာချက်ကိုသိရှိပြီး ထိထိရောက်ရောက် အသုံးချနိုင်သကဲ့သို့ အားနည်းချက်များကို သတိပြုမိပြီး ပညာရှင်များပီသစွာ ပြုပြင်ဖြည့်စွမ်းပေး နိုင်ကြရန်လို့ကြောင်း။

"စိုက်ပျိုးပညာ၊ ပြည်ရွာဖွံ့ဖြိုး" ဟူသည့် တက္ကသိုလ်ဆောင်ပုဒ် အတိုင်း နိုင်ငံနှင့်ပြည်ရွာအကျိုးကို ဆတက်ထမ်းပိုးရွက်ဆောင်နိုင်မည့် ထူးချွန်သည့် စိုက်ပျိုးရေး ပညာရှင်များ မွေးထုတ်နိုင်ရေးကြိုးစားကြရန် တိုက်တွန်းမှာကြားလိုကြောင်းနှင့် စိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ်ကြီး ရာပြည့်နှစ် အချိန်ကာလမှသည် ကမ္ဘာတည်သရွေ့ဆက်လက်အခွန့်ရှည်တည်တံ့စေရေး ဆုမွန်ကောင်းတောင်းပါကြောင်း ပြောကြား သည်။

ယင်းနောက် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်က အထွက်ကောင်း Yezin Super Rice (YSR-1) စပါးမျိုးထုတ် လုပ်နိုင်ခဲ့မှုအတွက် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာနအား ဂုဏ်ပြုဆုပေးအပ် ရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က လက်ခံရယူ သည်။

ထို့နောက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဦးမင်းနောင်က တက္ကသိုလ်ရာပြည့်သဘင်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်း တင်ပြသည်။

ဆက်လက်၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချပ်ထံ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးက ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေး တက္ကသိုလ် နှစ်(၁၀၀) ပြည့် ရာပြည့်အထိမ်း အမှတ် လက်ဆောင်အား ဂါရဝပြုပေးအပ်သည်။

ယင်းနောက် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ ကျောင်းသား ကျောင်းသူများက တေးသီချင်းများ၊ တေးသရုပ်ဖော်အကများဖြင့် ဖျော်ဖြေ တင်ဆက်ကြရာ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် နှင့် အခမ်းအနားတက်ရောက်လာကြသူများက ကြည့်ရှုအားပေးကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်က ဈော်ဖြေတင်ဆက်ခဲ့ကြသည့် ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ အား ဂုဏ်ပြုပန်းခြင်း ပေးအပ်သည်။

ဆက်လက်၍ ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေး နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ်သည် အခမ်းအနား တက်ရောက်လာကြသူများနှင့် စုပေါင်း မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံရိုက်ပြီး ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်မှ အငြိမ်းစား ပါမောက္ခချုပ်များ၊ ဒုတိယပါမောက္ခချုပ်များအား ရင်းရင်းနှီးနှီး နှုတ်ဆက် သည်။

အခမ်းအနားအပြီးတွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် အခမ်းအနား တက်ရောက်လာကြသူများသည် ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် ရာပြည့်သဘင် အထိမ်းအမှတ် ပြခန်းများ အား စိတ်ပါဝင်စားစွာဖြင့် လှည့်လည်ကြည့်ရှုခဲ့ကြကြောင်း သတင်းရရှိသည်။ သတင်းစဉ်

> မှုကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ ၁ ရက်နေ့ မှစ၍ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၏ ထုတ်လုပ်မှုသည် ယခင်နှစ် ထက် လျော့နည်းမည်ဟု ခန့်မှန်းရပါ ကြောင်း၊ အာသံနှင့် အနောက်ဘင်္ဂ လားပြည်နယ် တစ်ဝန်းတွင် ဆိုးရွား သောရာသီဥတုအခြေအနေကြောင့် သီးနံထုတ်လုပ်နိုင်မှုများ ကျဆင်းခဲ့ ကြောင်း၊ ပြည်တွင်းဈေးနှုန်းအခြေ အနေသည် မကြာသေးမီကာလများ အတွင်း ဖြင့်တက်နေသော်လည်း သီးနံထုတ် လုပ်နိုင်မှု သိသိသာသာ ကျဆင်းမူသည် အမြတ်အစွန်းများ နှင့် ဝင်ငွေများကို ထိခိုက်စေနိုင် ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ မျိုးမြင့်မောင်

India tea prices surge 18% amidst decline in production, The Economic Times, 3-12- 2024.

ခဲ့သည်။ လက်ဖက်အမှုန့်အဆင့် ၁၀၀ ရာနှုန်းကို လေ့လံဖြင့်သာ ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍၊ ၎င်း ന്ദ് ဆက်လက်အကောင်အထည် ဖော်မည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပြီး ယင်း နည်းလမ်းသည် လိုက်နာမှုနှင့် နောက် ကြောင်းပြန်လိုက်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းကို ထိရောက်စွာဖော် ဆောင်နိုင်ရန် အထောက်အကူဖြစ် စေကြောင်းနှင့် လေလံစနှစ်သုံး ၍ လက်ဖက်အမှုန့် အဆင့်ရောင်းချ ခြင်းစတင်ပြီးနောက် ကုန်ဈေးရရှိမှု ကောင်းမွန်မှုကို သိသာစွာတွေ့ရှိရ ကြောင်း အစည်းအဝေးတွင် ပြော ကြားခဲ့သည်။

စာ-၇မ

လက်ဖက်ဘုတ်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြား ချက်အရလက်ဖက်ခြောက်ထုတ်လုပ် ၂ဝ၂၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်

Agribiz

နေပြည်တော်၊ ဒီဇင်ဘာ၂၃ ပိုူးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန သုတေသနပညာရှင်များက ထုတ်လုပ်လိုက်သည့် အောင်နိုင်တိုး စပါးမျိုးသစ် ကွင်းသရုပ်ပြပွဲ ကို ဒီဇင်ဘာလ (၂၃) ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းက နေပြည်တော် ဇေယျာသီရမြို့နယ် ရေဆင်းရှိ သုနေသနစိုက်ကွင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ်ရာ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးမင်းနောင် နှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးများ၊ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်နှင့် ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမျှးချုပ်များ တာဝန်ရှိ သူများ၊ သုတေသီများနှင့် ကွင်းဝန်ထမ်းများ၊ နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွင်းရှိ တောင်သူနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းရှင် ၁၁၈ ဦး တက် ရောက်ကြသည်။

ကွင်းသရုပ်ပြပွဲ၌ တောင်သူများ စိုက် ပျိုး ရေး လုပ် င န်းရှင် များ နှင့် တွေ့ဆုံစဉ် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက ဆွေး နွေး ပြော ကြား ရာ ၌ ရေ မြေ သဘာဝ ရာသီဥတုစုံလင်သည့် မိမိ တို့ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ဒေသ အလိုက် စိုက်ပျိုး ဖြစ်ထွန်း စေမည့် စပါးမျိုးသွစ်များကိုမိမိတို့ဝန်ကြီးဌာန က ထိုတ်လုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၃ ခုနှစ်အထိ ဆည်ရေသောက် စပါးမျိုး ၃၄ မျိုး၊ မိုးကောင်းသောက် စပါးမျိုး ၃၉ မျိုး အပါအဝင် စုစုပေါင်း စပါးမျိုး ၁၃၈ မျိုး ထုတ်ဝေပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်နိုင်ငံလုံး၌ စိုက်ပျိုး လျက်ရှိသည့် မိုးစပါးစိုက် ဧရိယာ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်နှင့် နွေစပါး ၉၀ ရာ ခိုင် နှု န်း ခ န့် သည် စို က် ပျိုး ရေး သုတေသနဦးစီးဌာနက ထုတ်လုပ် ထားသည့် စပါးမျိုးများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု အောင် နိုင်တိုးစပါးမျိုးသစ်သည် အထွက် ကောင်းခြင်း၊ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ဈေးကွက်ဝင် အရည်အသွေးရှိခြင်း၊ ရောဂါပိုးမွှား ဒဏ်ခံနိုင်သော နွေ၊ မိုး စိုက်ပျိုးနိုင်သည့် သက်လျင် စပါးမျိုး ဖြစ် တောင်သူများ ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် သိရှိအသုံးပြုနိုင်ကြစေရန် ယနေ့ ကွင်းသရုပ်ပြပွဲကို ဆောင်ရွက်ရခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း၊

စပါးမျိုးသစ်ထုတ်လုပ်ရာတွင် လည်း ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေးသုတေ သနဌ္ဌာနစမ်းသပ်ကွက်နှင့် သက်ဆိုင် ရာ ဒေသသုတေသန စမ်းသပ်ကွက် များ တွ င် အ ကြိ မ် ကြိ မ် စ မ်း သ ပ် စိုက်ပျိုးပြီး သတ်မှတ် ပန်းတိုင် အထွက်နှင့် သီးနှံ အရည်အသွေး အတိည်ပြုံချက်များ ထွက်ရှိပြီးမှသာိ နို င် ငံ တော် ၏ ခွ င့် ပြု ချ ကို ဖြ င့် တောင်သူများထံ မျိုးဖြန့်ဖြူးခြင်း လုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက် ခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ တောင်သူများ နှင့်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းရှင်များ အနေ ဖြင့် မျိုး၊ မြေ၊ ရေ၊ နည်းပညာဆိုင်ရာ များ စနစ်တကျလိုက်နာ ဆောင်ရွက် ပြီး ပ န်း တို င် အ ထွ က် ရ ရှိ အော င် အား သွ န် ခွ န် စို က် ကြိုး ပ မ်း အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် ပေးကြစေလို့ကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဌာနတာဝန်ရှိသူများအနေဖြင့်လည်း မိမိဒေသ နှင့် ကိုက်ညီဖြစ်ထွန်းစေ မည့် အထွက်ကောင်း အရည်အသွေး ကောင်းမျိုးများ အသုံးပြုစိုက်ပျိုး နိုင် ရေးနှင့် လိုအပ်ချက်များ ညှိနှိုင်း ပေါင်းစပ် ဆောင်ရွက်ပေးပြီး တောင် သူနှင့်လုပ်ငန်းရှင်များအတွက် အကျိုး စီးပွား ပိုမိုဖြစ်ထွန်းစေရေးနှင့် နိုင်ငံ ၏ ဆန်စပါးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေ ရေး ပူးပေါင်းကြိုးပမ်းကြရန်လိုအပ် ကြောင်း၊

နိုင်ငံ့စီးပွားမြှင့်တင်ရေး ရန်ပုံငွေ ဖြင့် ့အထူးအထွက်တိုးစီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည့် တောင်သူ များအနေဖြင့်လည်း ချေးငွေများ အရင်းမပျောက်စေရန် သတ်မှတ် ကာလအတွင်း အပြေအကြေ ပြန် လည်ပေးဆပ်ကြပြီး နောက်ရာသီ စိုက်ပျိုးရေးချေးငွေ အတွက် အရှိန်မ ပ်ုက် လှည့်ပတ်သုံးစွဲနိုင်ရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပေးကြစေလိုကြောင်း ပြောကြား သည်။

ဆက်လက်၍ညွှန်ကြားရေးမျှးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်းက အောင် နိုင်တိုး စပါးမျိုးသစ် ထုတ်လုပ်မှုနိုင် ရေးအတွက် သုတေသနလုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့မှု၊ မျိုးစေ့ အဆင့ဆင့ဆောငရွကခုမှု၊ မျူးစေ့ နှုန်းထား၊ ပျိုးထောင်ခြင်းနှင့်ပျိုးပင် စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးနည်း စနစ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု၊ အပင်ပြုစုခြင်း၊ မြေသြဇာကျွေးခြင်း၊ ပေါင်းမြက်နှင့်ပိုးမွှားရောဂါနှိမ်နင်း ခြင်း၊ အောင်နိုင်တိုး စပါးမျိုးသစ်၏ အ ရ ည် အ ချ င်း လ က္ခ ဏာ များ ကို ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး တောင်သူများ၏ မေးမြန်းချက်များကို အ ရှင်းလင်းဖြေကြားခဲ့သည်။ အသေးစိတ်

စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ် နှစ်(၁၀၀)

ပြည့် အခမ်းအနားတွင် နိုင်ငံတော် အဆင့် ဆုချီးမြှင့် အသိအမှတ်ပြု ခြင်းခံခဲ့ရသည့် အောင်နိုင်တိုးစပါး မျိုးသစ်ကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်မှစတင်၍ သု တေ သ န ပြု ဆော င် ရွ က် ခဲ့ ပြီး နှေပြည်တော်အပါအဝင် တိုင်းဒေသ ကြီး ပြည်နယ်များ၌ စမ်းသပ် စိုက် ပျိုး၍ ရလဒ်ကောင်းများ ရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ အဆိုပါ့ အောင်နိုင် တိုး စပါးမျိုးကို တောင်သူများစီးပွား ဖြ စ် စို က် ပျိုး ထု တ် လု ပ် နို င် ရေး အတွက် မျိုးဖြန့်ဖြူးခြင်းလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး နှင့်တာဝန်ရှိသူများသည် တောင်သူ များ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အတူ_အောင်နိုင်တိုးစပါးရိတ်သိမ်းမှု ကို ကြည့်ရှုကြရာ တစ်ဧက စပါးအစို ၁၂၄ တင်းနှုန်း (စပါးအခြောက်-၁၁၆ တင်းနှုန်း)ထွက်ရှိသည်။ ဆက်လက် ၍ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးနှင့်တာဝန်ရှိ သူများသည် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသန ဦးစီးဌာန မြေပဲ၊ နေကြာ၊ ပဲပုပ် သုတေသနစိုက်ကွင်းများနှင့် တီမြေ ဆွေးသုတေသန ဆောင်ရွက်နေမှု ကွင်းဆင်း များကိုလည်းက်ောင်း ကွင်းဆင်း ကြ ည့် ရှု အား ပေး ခဲ့ ကြ ကြော င်း သတင်းရရှိသည်။ MOALI